Bárányka Keresztyén Óvoda

pedagógiai programja

Hatályos 2026. szeptember 1-től
Készítette Antalné Sztasák Márta igazgató

BAPTISTA OKTATÁS

Tartalomjegyzék:

1 Adatok 2
2 Bevezetés 2
3 Óvodánk koncepciója, szellemisége 4
3.1 Cél 4
3.2 Óvodakép 4
3.3 Pedagóguskép 4
3.4 Gyermekkép 4
3.5 Alapelveink, értékeink, specialitásaink 4
4 Az óvodai nevelés feladatai 6
4.1 Keresztyén szellemű nevelés 6
4.2 Egészségnevelés, környezeti nevelés 9
4.3 Az érzelmi, erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés 11
4.4 Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása 13
5 Az óvodai élet tevékenységi formái 15
5.1 Játék 15
5.2 Munka jellegű tevékenységek 16
5.3 A tevékenységekben megvalósuló tanulás 17
6 A fejlődés általános jellemzői óvodáskor végére 25
7 Az óvodai élet megszervezésének elvei 28
7.1 Személyi feltételek 28
7.2 Tárgyi feltételek 29
7.3 Az óvodai élet megszervezése 29
7.4 Az óvoda kapcsolatai 30
8 Teljes körű egészségfejlesztési program 34
A program céljai, intézkedései és értékelési szempontjai 34
8.1. Egészséges táplálkozás és folyadékfogyasztás 34
8.2. Mindennapos testnevelés és mozgás 35
8.3. Testi és lelki egészség fejlesztése 35
8.4. Személyi higiéné 35
8.5. Dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás megelőzése 35
8.6. Baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás 36
9 Gyermekvédelem, szociális hátrányok enyhítése 36
10 Befejezés 37
11 Legitimációs záradék 38

BAPTISTA OKTATÁS

1 Adatok

1.	Az óvoda neve:	Bárányka Keresztyén Óvoda
2.	Székhelye:	6000 Kecskemét, Szent-Györgyi Albert utca 23.
3.	Alapítója:	Magyarországi Baptista Egyház 1068 Budapest, Benczúr utca 31.
4.	Fenntartója:	Baptista Diakóniai Központ 1063 Budapest, Munkácsy M. u. 1.
5.	OM azonosítója:	201155
6.	Befogadóképessége:	60 fő – 20%-os Fenntartói engedéllyel
7.	Csoportok száma:	2 részben osztott csoport

2 Bevezetés

a) A társadalmi közeg jellemzése

Napjainkban a keresztyénséggel ellentétes, elvilágiasodott szemlélet vált uralkodóvá. Körülvesz bennünket egy olyan világlátás, amely megkérdőjelezi a keresztyén értékrendet.
Mára már elmosódott a határ a jó és a rossz fogalma, a felbecsülhetetlen értékű és az értéktelen, az ember és az embertelen között, bizonytalanná tették az olyan elméletek, hogy minden relatív, és csak az adott helyzettől függ, hogy mi a helyes és mi a helytelen. Jellemző az anyagiasság, önzés, szexuális szabadosság, agresszivitás. A társadalom hamis értékrendje válságba sodorta az embert, a családokat, az intézményeket. A szórakozás, a pénzhajszolás, a hatalomért és a létért való küzdelem mind olyan kegyetlen hajtóerő, amely egyformán lefoglalja a testet, a szellemi erőt és a lelket. *„Mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri, lelkében pedig kárt vall?" (Mát. 16.26.)*
A tömegtájékoztató eszközök, mint „titkos nevelőtársak" jelentenek veszélyt. Korunk rendkívül szegény mély belső élményekben, az űrt pedig szenzációkkal, katasztrófákkal, balesetekkel, pletykákkal, botrányokkal, tragédiákkal, háborús hírekkel töltik ki. A tévétől, a filmektől kezdve a „világnézetileg semleges" oktatási programokig a tömegkommunikációs eszközök túlnyomó többsége olyan üzenetet közvetít a gyermekeknek, amely ellentmond a hitnek és azoknak az értékeknek, amelyeket át szeretnénk nekik adni.
A társadalomban tapasztalt változások, a családok nagyon eltérő szociális helyzete, a különböző kultúrákból eredő értékrendek miatt azt érezzük, hogy egyre inkább változik az óvodánk szerepe. Tapasztalatunk szerint az óvodába jövő gyermekek idegrendszerileg is egyre éretlenebbek, de az önkiszolgáló tevékenységekben, a beszédben, a játékban, és a szocializációban is. Egyre több az egyéni bánásmódot igénylő, különböző magatartási, figyelemzavarral, tanulási nehézséggel küzdő, illetve organikus problémára visszavezethető sajátos nevelési igényű gyermek.
A változó társadalmi, szociokulturális helyzet miatt kiemelt figyelmet fordítunk a gyermek egyéni fejlettségének megfelelő nevelésre, a gyermekvédelemre, a hátrányok csökkentésére, a tehetséggondozásra és a sajátos nevelési igényű gyermekek ellátására.
Ebben a helyzetben szól hozzánk Isten. Felhív bennünket, hogy ne menjünk együtt a világgal, inkább Vele lépjünk közösségre. Isten világossága kell ahhoz, hogy észrevegyük: az elsődleges „kór" az Istennel való kapcsolatunk megromlása, emberi kapcsolataink zavara, a családok széthullása pedig ennek következménye. *„ne igazodjatok e világhoz, hanem változzatok meg értelmetek megújulásával, hogy megítélhessétek: mi az Isten akarata, mi az, ami jó, ami neki tetsző és tökéletes." (Róm. 12.2.)*

PARTTA OKTATÁS

b) Az óvodáskor jelentősége a hitben és hitre nevelésben

A pszichológiai tanulmányok szerint gyermekünk felnőtt személyiségének nyolcvanöt százaléka kialakul a hatodik születésnapja körüli ideig. Tehát az első néhány kritikus év alatt van legnagyobb esély a sikeres nevelésre. A gyermekkor az életnek az a szakasza, amikor a legnyitottabb az őt ért benyomásokra, s nyitva áll Isten dolgai iránt. Életük első éveiben van lehetőségünk arra, hogy átadjuk nekik azokat az értékeket, amelyeket mi magunk fontosnak tartunk. Ekkor van alkalmunk arra is, hogy megosszuk velük azt, amiben hiszünk. Ekkor sajátítják el mindazt, amire életük egészét alapozzák. A jó és a rossz felfogásának képessége ebben az időszakban alakul ki, és kezd megszilárdulni az Istenről alkotott képük is. A maradandó szokások az első hét sebezhető év alatt véződnek be.
A gyermekkorban hangsúlyozott dolgok egész életen át végig kísérik az embert, még akkor is, ha annak idején látszólag nem volt foganatja. *„Ismételgesd azokat fiaid előtt, és beszélj azokról, akár a házadban vagy, akár úton jársz..." (V.Móz. 6-7.) „Tanítsátok meg ezeket a fiaitoknak is, beszélj róluk, ha otthon vagy, és ha úton jársz, ha lefekszel, és ha felkelsz." (V.Móz. 11.19.)*
Óvodáskorban a gyermekek fenntartás nélkül mindent elhisznek a szüleiknek, nevelőiknek, totális a beléjük vetett bizalmuk. Minden, ami az óvónőnek természetes, az számukra is természetes, és elfogadható. Ebben rejlik keresztyén óvodánk nagy lehetősége. Fel kell használnunk e néhány röpke év alkalmait arra, hogy átadjuk nekik keresztyén értékeinket. Soha többé nem nyitott ennyire a szívük a szerető Atya Istenről szóló üzenetre, a teremtéshitre és Jézus segítő, gondoskodó cselekedeteire.
Szeretnénk felhasználni a mindennapos tapasztalatokat, hogy megtanítsuk a gyermekeknek, hogy mit mond Isten Igéje az Aranyszabályról, arról, hogyan legyenek udvariasak, hogyan bocsássanak meg, és hogyan ismerjék be és bánják meg, ha vétkeztek.
Arra törekszünk, hogy a lelki jellemüket fejlesszük, és lelki igazságokat tanítsunk meg nekik már egészen kis korban, amíg szívük még fiatal és formálható.

c) Gyülekezetünkről

Baptista Egyházunk 500 éves Magyarországon, - melyre kezdetektől jellemző, hogy a társadalom felé nyitott, bibliai értékeket közvetítő, családközpontú közösség. Felnőtt-keresztséget gyakorló, több generációs gyülekezetekből álló protestáns felekezet, amely az egyén döntésére, szabad akaratának tiszteletben tartására épít.
A Magyarországi Baptista Egyház több mint száz éve működtet egyházi oktatási intézményt, és a rendszerváltás óta tart fenn általános iskolát, óvodát és alapfokú művészeti iskolát.
Kecskeméten a Széchenyiváros szélén áll a 2004-ben épült Baptista imaházunk. A széchenyivárosi lakótelep az ország legnagyobb városrészei közzé tartozik, mely folyamatosan bővül. Így a családok háttere adott: jellemző a lakótelepi életforma, ingerszegény lakókörnyezet, szerény anyagi háttér, fiatal szülők, munkanélküliség, magas rezsiköltségek, súlyos anyagi nehézségek, szociális-egzisztenciális problémák, és sajnos egyre inkább a válások is.
A szülők nagy erőfeszítéseket tesznek azért, hogy – ha van, – megtartsák munkahelyüket, és az eddig elért életszínvonalukat. Egyre kevesebb időt, energiát tudnak fordítani gyermekeik nevelésére. Tapasztalataink alapján a szülők a családi nevelés hiányosságainak pótlására fokozatosan igénylik gyülekezetünk segítségnyújtását, a nyílt, őszinte, bizalmas, segítő támogatást. Egyre többen keresnek meg bennünket, és vesznek részt családi rendezvényeinken.
Gyülekezetünkben sok a fiatal, sokgyermekes család. Mindannyian úgy látjuk, hogy az előbb felvázolt társadalmi helyzet, és az óvodáskorban megélt hatások igen nagy jelentősége miatt feltétlenül szükség van egy keresztyén értékeket közvetítő ökumenikus jellegű óvodára.
Az egyre nagyobb igény hatására a gyülekezet önkéntes adományokból 2011-ben az imaház épülete mellé, azzal összekötve épített egy két csoportos óvodát. A cél az, hogy Isten szeretetét, evangéliumát közvetítsük az ide járó családok felé.
„De Jézus ezt mondta: „Engedjétek, és ne akadályozzátok, hogy hozzám jöjjenek a kisgyermekek, mert ilyeneké a mennyek országa." (Mt. 19.14.)

BAPTISTA OKTATÁS

3 Óvodánk koncepciója, szellemisége

3.1 Cél

- Keresztyén szellemű nevelésünk célja, hogy a gyermekek - mint fejlődő személyiségek - szeretetteljes, Istenben való hitben, élménygazdag környezetben, az egyéni fejlődési ütemük tiszteletben tartásával, koruknak megfelelően, iskolás életmódra érett, harmonikusan kibontakozó, problémamegoldó, Istenben való hitben élő személyiséggé váljanak.
- A szülőkkel való együttneveléssel a gyermekek találjanak rá segítséggel az útra, az evangéliumi hitre, mely az Úr Jézuson keresztül Istenhez vezet.

3.2 Óvodakép

- Keresztyén óvodánk olyan nevelési intézmény, melynek testülete elkötelezte magát Istennek, és türelemmel, szeretetben - a gyermekek egyéni fejlettségét figyelembe véve - biztosítja az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, a hátrányok csökkentését.
- A kisgyermekek személyiségének kibontakozását nem csupán az egyéni sajátosságok, adottságok és az érés sajátos törvényszerűségei, valamint a spontán vagy tervszerűen alkalmazott környezeti hatások határozzák meg, hanem az Úr Jézus Krisztus gondviselő kegyelme, szeretete, és az általa vezetett hitben élő felnőttek példái.
- A biztonságos, otthonos légkörben mód van az együttlétre, de az elkülönülésre is, a közös és a magánszféra őrzésére egyaránt.

3.3 Pedagóguskép

- Olyan pedagógus, aki Isten szeretetét, megbocsátását átélte, és ezt hitelesen továbbítja, sugározza, és a mindennapokban megéli hitét.
- Szeretetteljes légkört, okos szeretetet, együttérzést, segítőkészséget, toleráns és bátorító magatartást, a kreatív kezdeményezések támogatását várja el az óvoda dolgozóitól. Mindez azonban nem zárja ki a pontos, egyértelmű követelményeket, határokat, az együttélés szükséges szabályainak betartását, a szabadság és a korlátok ésszerű rendszerének működését. *„... a gyermekeket ... neveljétek az Úr tanítása szerint fegyelemmel és intéssel." (Ef. 6.4.)*
- Jézus mondta: „Legeltesd az én bárányaimat!" A juhnyáj kicsinyeit nevezzük bárányoknak.
  A "legeltetés" itt azt jelenti: gyakorold a pásztori tisztet, szeresd, vezesd, védd, bátoritsd, terelgesd, tápláld őket, (nekik megfelelő táplálékkal), tégy meg mindent, amit a pásztornak meg kell tennie nyája érdekében!
  Eszerint kiváltképpen gondosan kell szolgálnunk a kisgyermekek között, hogy növekedhessenek szeretetben, ismeretben, cselekedetben

3.4 Gyermekkép

- Olyan óvodás, akinek szeretetteljes, jó kapcsolata van az élő Istennel, és így a körülötte élő gyermekekkel, felnőttekkel, és önmagával is. Olyan „bárányka", aki meghallja, követi a Jó Pásztor hangját, és segítségével megállja helyét az életben.
- Valljuk, hogy minden gyermek értékes kincs, Isten páratlan, egyedi és megismételhetetlen ajándéka, akit fejlődő személyiségében, sajátos, változó szükségleteivel szeretetteljes gondoskodással kell óvni, védeni, hogy személyisége szabad kibontakoztatására törekedve, nyitott érdeklődését kielégítve, felkészüljön az iskolás életmódra, és az örök életre.
- Minden gyermek számára előítélet nélkül biztosítjuk a magas színvonalú ás szeretetteljes nevelést, és a meglévő hátrányainak csökkentését.

3.5 Alapelveink, értékeink, specialitásaink

- Keresztyén szellemiségben nevelés: a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatásának elősegítése elfogadással, tisztelettel, megbecsüléssel, bizalommal, befogadással, - mindezt derűs, szeretetteljes légkörben, ökumenikus jelleggel történő neveléssel, megtért, újjászületett, egymást elfogadó, szerető, támogató testülettel.

BIBLISTA OKTATÁS

- A keresztyén erkölcsi értékeket fontosnak tartjuk. A Biblia tanítását fogadjuk el hitünk, értékeink és nevelési elveink alapjául, melyeket a mindennapi életben igyekszünk életre kelteni: szeretet, megbocsátás-bocsánatkérés, megbánás-jóvátétel, engedelmesség, segítőkészség-együttérzés, öröm-hála, tisztesség, becsületesség.
  „Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elmédből. Ez az első és a nagy parancsolat. A második: Szeresd felebarátodat, mint magadat." (Mt. 22.37-39.)
- A hitre való meghívást a mindennapos együttélés jelenti a keresztyén nevelésben, és nem csak azok az alkalmak, amikor kifejezetten Istenről beszélünk nekik. A hétköznapi helyzetekben és váltakozó eseményekben ismeri meg a gyermek az életet, tanulja meg azt, mi a fontos, mi a helyes, mi az értékes.
- A szeretetet tartjuk a leghatékonyabb pedagógiai eszköznek, módszernek. Istentől kapott bölcsességgel tudjuk helyesen szeretni a gyermekeket. Alkalmazott (agapé) szeretetre van szükségük a gyermekeknek, hogy érezzék, mindig minden körülmények között szeretjük, elfogadjuk őket. A gyöngéd érintések, a bátorítás, az osztatlan figyelem, valamint a szolgálatkészség együttesen szükségesek ahhoz, hogy szeretetigényük be legyen töltve.
  A szeretetteljes kapcsolat az alapja a gyermek számára az új dolgok megértésének, az élményfeldolgozásnak, az érzelmi átélésnek és azok beépülésének, a szociális viselkedésminták átvételének, a normák, értékek, szabályok elfogadásának és a konfliktushelyzet megoldásának.
  „A parancs célja pedig a tiszta szívből, jó lelkiismeretből és képmutatás nélküli hitből fakadó szeretet." (I.Tim. 1.5.)
- Minden gyermek egyszeri és egyedi, ezért alapvető kritériuma a keresztyén nevelésnek az egyenlő bánásmód szerinti differenciált személyiségfejlesztés: egyénenként változó testi és lelki szükségleteik vannak. A nevelés nem mindenható. Azt bontakoztatja ki a gyermekből, amit Isten, mint lehetőséget beléje rejtett.
  A gyermek személyiségének kibontakoztatását nem csak az adottságok és az érés sajátos törvényszerűségei, valamint a környezeti hatások határozzák meg, hanem az Isten gondviselő kegyelme, szeretete és a hitben élő felnőttek ráhatásai.
  A nemzetiséghez tartozó, és a hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek is biztosítjuk az önazonosság ápolását, erősítését, integrálásának lehetőségét.
- Zeneovi: zenei nevelési lehetőségek kihasználása a mindennapi élet során adódó helyzetekben, különféle tevékenységekben: áhítatokon, bibliai foglalkozásokon, étkezések alkalmával, elalváskor, öltözködés közben, várakozáskor, irodalmi, ábrázoló, és minden egyéb tevékenységek közben. Az énekek által közelebb kerülhetünk Istenhez, kifejezhetjük hálánkat, kéréseinket, örömeinket, bánatainkat.
- Testi, lelki és mentális egészségfejlesztés: a gyermekek és családjaik teljes körű egészségének védelme, megőrzése, prevenciós és korrekciós nevelési feladatok ellátása, a szülői körök, családi kirándulások, táborok segítségével is.
- Környezettudatos magatartás megalapozása: a környezet védelméhez kapcsolódó szokások alakítása, környezettudatos szemléletformálás a célunk.
- Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelése: különleges bánásmódot igénylő gyermekek, sajátos nevelési igényű gyermekek, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, kiemelten tehetséges gyermekek, tartós gyógykezelés alatt álló gyermek nevelése. Gyógypedagógiai ellátással, lehetőség szerint keresztyén fejlesztő pedagógussal fejlesztő foglalkozás biztosítása.
  Neveld a gyermeket a neki megfelelő módon, ha megöregszik, akkor sem tér el attól. Péld 22,6
- A hátrányos- és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek meglévő készségeire, képességeire alapozva, az egyéni szükségleteket és egyéni ritmust figyelembe vesszük a fejlesztésnél.
  Sikerélményt biztosítunk nekik, és pozitív megerősítéssel fejlesztjük őket, hogy hátrányaik csökkenjenek.
- Integrált nevelés: akkor tudjuk biztosítani a speciális szükségletű gyermekek részére az óvodai nevelést, ha részt tudnak venni az óvoda életében, és erről a szakértői és rehabilitációs bizottság állást foglalt, és óvodánkat jelöli ki erre. Amennyiben az adott gyermek eredményes nevelése,

BETHESDA OKTATÁS

felzárkóztatása, fejlesztése megoldható integráltan a többi gyermekkel együtt, vállaljuk óvodai nevelését utazó gyógypedagógus segítségével.

- Konfliktuskezelés alakítása: munkánkban alapvető elem. Erre mintát ad elfogadó, megértő magatartásunk, vélemény-nyilvánításunk, majd igyekszünk a gyermekre bízni a megoldás módjának megtalálását. Így gyakori lesz a gyermekek közti egyezkedés, megbeszélés, meggyőzés, az érdekek közös keresése, a megegyezés, megbocsátás.
  „Viseljétek el egymást, és bocsássatok meg egymásnak, ha valakinek panasza volna valaki ellen: ahogyan az Úr is megbocsátott nektek, úgy tegyetek ti is." (Kol. 3.13.)
- Nyitott óvoda: a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, ebben óvodánk kiegészítő, segítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet tölt be. A család támogassa, ha lehet, otthon is gyakorolja a hitet, hitre nevelést. A családi nevelés elsődlegességét figyelembe véve, azt kiegészítve, az együttműködést hangsúlyozva szeretnénk végezni munkánkat.
- Részben osztott, vegyes életkorú csoportokat szervezünk: minden gyermek egy sajátos egyéniség, hogy személyiségéhez, temperamentumához, érettségéhez, - és nem elsősorban életkorához - igazodó a nevelő-fejlesztő tevékenységünk. Minden gyermek a maga érettsége, fejlődési üteme szerint változik, fejlődik, - ezt szeretnénk figyelembe venni.
  Lehetőség szerint életkor alapján a fiatalabbak a kisbárányka csoportba, az idősebbek a nagybárányka csoportba kerülnek. Az óvodánkba jövő gyerekek így természetes úton sajátítják el a nagyobbaktól a szokásokat, a szociális tanulásra ezzel gazdagabb lehetőség nyílik.
  Csoportjainkban nagyon fontosnak tartjuk az együttérzés, segítőkészség mellett az egymástól való tanulás pozitív hatását.
- A játéktevékenység elsődlegességét hangsúlyozzuk, biztosítjuk a feltételeket.
- Fontos a partnerek (gyermekek, szülők, fenntartó, iskolák) igényeinek feltárása, elemzése.

4 Az óvodai nevelés feladatai

4.1 Keresztyén szellemű nevelés

- A Biblia üzenetét is közvetítjük Ige- és gyermekszerűen, úgy, hogy a gyermek megértse, átélje és megszeresse.
- A gyermekkor az életnek az a szakasza, amikor a legnyitottabb az öt ért benyomásokra, s nyitva áll Isten dolgai iránt. Soha többé nem nyitott ennyire a szerető Atya Istenről szóló üzenetre, a teremtéshitre, és Jézus segítő, gondoskodó cselekedeteire. Feladatunk csupán az, hogy Isten Igéjének igazságait közvetítve felkeltsük érdeklődését, hogy még többet akarjon megtudni belőle.
- A gyermekeket Isten-hitre és Isten-hitben neveljük, a Krisztus melletti döntésüket alapozzuk meg lehetőleg a szülőkkel történő együttneveléssel.
- Az óvodánk csak akkor érhet el tartós nevelési eredményeket, ha a szülők elfogadják, és tudatosan támogatják törekvéseinket. A gyermek fejlesztése, fejlődése csak úgy biztosítható, ha mi, óvónők következetesen támaszkodunk a szülőkre. Az óvodai évek alatt együttműködve, a szülőket bevonva próbáljuk a gyermekeket fejleszteni úgy, hogy a szülőket is segítjük, megerősítjük szerepükben.
- A bibliai történetek ebben a korban nagyon fontosak. Mély benyomást keltenek ezek a gyermekekben Isten cselekvéséről, erkölcsi szabályokat közvetítenek, és nem csak az értelmükhöz szólnak, hanem megmozgatják fantáziájukat, érzelmüket, akaratukat, és elkísérik őket egész életükben.
- A lelki dolgokat, értékeket, mint a hit, a szeretet, a reménység, nem tudjuk odaállítani, bemutatni, szemléltetni, de be tudjuk mutatni bibliai személyek példáján: milyen volt Ábrahám hite, az irgalmas samaritánus könyörületessége, a tékozló fiú bűnbánata.
  „A teljes Írás Istentől ihletett, és hasznos a tanításra, a feddésre, a megjobbításra, az igazságban való nevelésre." (II.Tim. 3.16.)
- Keresztyén nevelésünk szellemisége a Biblia üzeneteire, értékeire épül: az óvoda egész napját áthatja, s integráltan jelenik meg a nevelési és tanulási folyamatban. A játék szituációban jelentke-

BIBLIA OKTATÁS

ző helyzeteket, a természeti jelenségek észrevételét, az étkezéshez kapcsolódó, a hiányzó gyermekekért, az aktuális problémákért való imát éppen úgy át kell, hogy hassa ez a szellemiség. A gyermek életének mindennapos eseményei jó lehetőséget kínálnak arra, hogy a bibliai elveket valódi élethelyzetekre alkalmazzuk. A Bibliát olyan igazságként tanítjuk, amelyet meg kell élnünk - és nem egyszerűen olyan tudásként, amit meg kell tanulnunk. A valós élethez viszonyítva tárjuk a gyerekek elé, az élettapasztalataikhoz kapcsolódva.
„Isten igéje élő és ható, élesebb minden kétélű kardnál, és áthatol az elme és a lélek, az ízületek és a velők szétválásáig, és megítéli a szív gondolatait és szándékait." (Zsid. 4.12.)

- Gyermekeink hitre segítése gondos nevelést igényel. Isten Igéjét az óvodai élet láncolatába, mozzanataiba inkább csendesen szeretnénk beleszőni. Isten Igéje természetes kapcsolódási pont lesz mindenre, ami csak előfordul az óvodában, a családban. Végső célunk nem elsősorban a kereszténységgel kapcsolatos tények megismertetése, hanem az, hogy a gyermekek saját tapasztalatokra tegyenek szert Isten szeretetéről és jelenlétének valóságáról.
- Keresztyén óvodapedagógusként az a felelősségünk, hogy belássuk, a gyermekek folyamatosan tanulnak tapasztalataikon keresztül. Mi magunk nem befolyásolhatjuk élettapasztalataikat, de felismerhetjük e tapasztalatok erejét és helyénvalóságát nevelésünk forrásaként. Felelősségünk abban áll, hogy mellettük álljunk, és bátorítsuk őket: lássák meg Isten kezét, és bízzanak Isten tetteiben még akkor is, ha nem értik az Ő lépéseit. Az élet fontos terepet kínál Isten Igéjének igaz voltának bemutatásához. Az életnek mind a negatív, mind a pozitív tapasztalatai révén illusztrálni tudjuk a bibliai látásmód, és a bibliai értékek helytállóságát.
- Keresztyén szellemű nevelés során a gyermekeket megismertetjük a keresztyén hit alapelemeivel. A hangsúlyt a szeretetre, a szolgálatkészségre helyezzük. Az emberszeretet egész teljességében csak az Istennel való átadottságban bontakozhat ki.
„Amit tehát szeretnétek, hogy az emberek veletek cselekedjenek, ti is ugyanazt cselekedjétek velük:" (Mt. 7.12.)
- A közös ünneplés, éneklés, bibliai aranymondás, történet dramatizálása egész életre szóló felejthetetlen élménnyé válhat a gyermekeknek.
- Fontos feladatunk a kiemelkedő képességű, tehetségígéretes gyermekek képességeinek hatékony kibontakoztatása, ezáltal személyiségük komplex fejlesztése.

Tartalma:

(a) Bibliai történet feldolgozása: hétfőnként változatos módszerekkel történik. A történeteket érthetően, egyszerűen, saját szavainkkal mondjuk el képek segítségével, vagy elbábozzuk velük, de leggyakrabban dramatikusan játsszuk el a gyerekekkel. A történeteken keresztül mutatjuk be a keresztyén igazságokat, saját megtapasztalásaikat felhasználva a megértésre, elmélyítésre.

(b) Gyermek áhítatok: naponta gyertyagyújtással, beszélgetéssel, énekléssel, bábozással, aktualitásokkal, és (saját élményekre épülő, saját szavakkal elmondott) imádkozással; olyan légkörben, mely arra készteti a gyermekeket, hogy mások örömébe, bánatába beleéljék magukat, készek legyenek sorsuk megosztására. Saját nehézségeik, problémáik megosztásakor megtapasztalhatják, hogy nincsenek egyedül.
Ha Istenről beszélgetünk, az elvezet az Istennel való beszélgetéshez, az imádsághoz.
„Mindenkor örüljetek, szüntelenül imádkozzatok, mindenért hálát adjatok, mert ez az Isten akarata Jézus Krisztus által a ti javatokra." (I.Thes. 5.16-18.)

(c) Keresztyén ünnepek: hálaadónap, advent, karácsony, virágvasárnap, nagypéntek, húsvét, mennybemenetel, pünkösd.
A gyülekezetben az ünnepek is nyilvánosak, a család is bejöhet, részt vehet, bekapcsolódhat.
Nemzeti ünnepek: október 23, március 15, Nemzeti Összefogás napja-jún.4.
Egyéb ünnepek: hálaadónap, mikulás-játék, karácsony, bárányka-buli, nőnap, anyák napja, húsvét, évzáró-parti, búcsú-parti, születésnapok,

BARTISTA OKTATÁS

- A jól összeállított ünneplés megszabadítja az életet a megszokás szürkeségétől, a gyermekek hitéletbe való bevezetéséhez szilárd tartalmat ad. Segítenek felemelni tekintetünket a nehézségekről, meglátni a bűnt az életünkben, hogy hálásak legyünk Istennek, és tudjunk örülni.
- Az ünneplés ritka művészetét ápolnunk kell, és át kell adnunk a következő nemzedéknek. Igen nagy jelentőségű ez a gyermek lelki-szellemi fejlődése szempontjából. Minden ünnepet úgy kell megülnünk, hogy az mélyítse el az ünnep jelentőségét, mondanivalóját. Csak így hagy maradandó nyomot a gyermekek életében.
- A keresztyén ünnepeken nem a megemlékezést helyezzük a központba, hanem azt, hogy mi az üzenete, mit mond nekünk Isten az ünnepen keresztül.
- Az ünnepi előkészületekben nem a kapás, hanem az adás dominál, hogy másoknak örömet szerezzünk. Igyekszünk megtanulni a kis dolgok feletti és a másokkal együtt-örvendezés művészetét.
- Az ünnepeket életkoruknak megfelelő érzelmi átéléssel, cselekvéseken keresztül tartjuk meg: alkalomhoz illő versekkel, bibliai történetek dramatizálásával, közös énekléssel, kézműves tevékenységekkel.

Feladataink:

- keresztyén nevelésünk szellemisége a Biblia üzeneteire, értékeire épüljön, hassa át az egész napot,
- személyes tanúságtétel azokról az értékekről, melyeket a gyermekek elé állítunk,
- hitelesek legyünk: szavaink, viselkedésünk közt összhang legyen,
- a keresztyén szellemiségű erkölcsi normák gyakorlatban történő alkalmazása,
- Jézust példaként állítjuk magunk és a gyermekek elé,
- keresztyén életforma bemutatása: példamutatás, modell szerep,
- pedagógiai optimizmus, nyitottság, a szülők tisztelete, a családok segítése, bátorítása,
- egyértelmű különbségtétel jó-rossz, helyes-helytelen között,
- Istennel élő, állandó kapcsolat: ennek a lehetőségnek a nyilvánvalóvá tétele,
- önképzés, továbbképzés, szaktudás megújítására törekvés,
- Istentől folyamatosan kérni bölcsességet, szeretetet a gyermekek neveléséhez,
- a szülőket erősíteni abban, hogy otthon is támogassák, ha lehet, gyakorolják a hitet, és hogy találjanak rá az evangéliumi hitre ők is,
- a feltétel nélküli szeretet gyakorlása a mindennapokban,
- a gyermekek bátorítása, hogy bízzanak Istenben, akkor is, ha nem értik,
- a helyes, Isten szerinti önértékelés, értékrend kialakítása,
- a meghitt beszélgetések biztosítása,
- láthatóvá, érezhetővé, átélhetővé tenni az imádság lényegét: beszélgetés Istennel, mint Mennyei Atyával, baráttal,
- az énekek tartalmával, dallamával a bibliai tanítás elmélyítése,
- elérni: a gyerek érezze, tudja, hogy az Úr Jézus ma is, és mindennap velük szeretne lenni, Ő sokféleképpen szól hozzájuk,
- a gyermek tehetségének felismerése, nyitott, támogató attitűd biztosítása. A tehetség-ígéretes gyermek motivációjának, kíváncsiságának, kreativitásának ösztönzése, megismerési, alkotási szükségleteinek kielégítése, egyéni, differenciált fejlesztése. A gyermek erős és gyenge képességeinek komplex fejlesztése.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- kezd kialakulni az Istenről alkotott helyes képük,
- belső igénnyé válik a folyamatos kapcsolat Istennel, kéréseiket, problémáikat, félelmeiket, örömeiket Isten elé viszik, és bizalommal fordulnak Istenhez imáikban,
- Isten értékeinek befogadására fogékonyak, és ezeket képviselik a mindennapokban,
- a másik másságát próbálják elfogadni,
- észreveszik azokat a mindennapi csodákat, ajándékokat, melyeket Istentől kaptak, és hálásak ezekért, örülnek nekik,

BAPTISTA OKTATÁS

- szívesen részt vesznek a keresztyén ünnepeken, gyülekezeti alkalmakon,
- aktívan részt vesznek az áhítatokon, bibliai foglalkozásokon,
- érzik, hogy Isten szereti őket.
- természetes beszéd és kommunikációs kedvük szerint kérdeznek, mesélnek.

4.2 Egészségnevelés, környezeti nevelés

- A Bibliának abból az elvéből indulunk ki, hogy a test a Lélek temploma, melyet Istentől kaptunk.
- Az egészségnevelés és a környezeti nevelés az óvodai nevelési folyamat meghatározó része, amely a nevelési folyamat minden mozzanatában erőteljesen jelen van; továbbá célkategória jellegűnek tekinthető. Ez azt jelenti, hogy a pedagógus megalapozó egészség és környezetvédelmi tartalmakat (ismeret, attitűd) választ ki, és azt módszeresen közvetíti a gyerekek felé, majd azokat ellenőrzi, korrigálja és megerősíti.
- Az egészségnevelés területei a táplálkozás, öltözködés, fizikai aktivitás-testmozgás, lelki egészség, alvás-pihenés. Az egészséges életvitel igényének kialakítása, a testi fejlődés biztosítása, a fizikai állapot védelme, edzése, az egészségmegőrzés és a baleset- és betegségmegelőzés szokásainak alakítása óvodai nevelésünkben kiemelt jelentőséggel bír.
- Az egészség és a környezet védelme tanítható, fejleszthető. Óvodáskorban az egészségre nevelésnek az élet további szakaszaira is kiható jelentősége van, melynek sajátos jellemzői az óvodáskorú gyermekek életkori sajátosságaira vezethetők vissza. Az egészségfejlesztés és a környezeti nevelés az óvodai nevelésben kulcskompetencia kialakítását igényli.
- Az óvodai nevelés egyik alapvető feladata az óvodáskorú gyermek gondozása, testi és lelki szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése. A jó közérzet nagymértékben a lelkiállapot függvénye is. A testi-lelki problémák esetében nem elég az ember belső erőforrása, ilyenkor megoldás az Istenben bízó élet.
- Megfelelő szakemberek bevonásával speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása egyaránt kiemelt célunk: a gyermekek és családjaiknak a lelki és testi egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése.
- Az óvodában a gyerekek számára olyan élményeket, tevékenységeket biztosítunk, melyek segítségével megtapasztalják, megismerik és megszeretik a természetet. Olyan attitűdöket alakítunk ki bennük, melyek képessé teszik őket a természet megértésére, a természet iránti felelősségérzet kialakulására.
- A környezeti nevelés értékközvetítés, melynek során fontos feladataink vannak. Pozitív érzelmi viszonyt kell teremtenünk a Teremtő Isten és a gyermek között, és olyan attitűdöket, szokásrendszereket kell kialakítanunk, melyek a természet, az élőlények és az élet szeretetében fejeződnek ki, - mint Isten ajándékaiban.
- Az élményszerzésnek számtalan színtere van, mint pl. a fürkész sarok, az óvodakert, a séták, kirándulások, helyszíni foglalkozások, a vadaspark, az erdő, a mező, a vízpart.
- Benyomásokat szerez a természetsarok növényeiről, állatairól, az óvoda kertjéről, az erdőről, a vízpartról. Kincseket gyűjt, üres csigaházat, kagylóhéjat, terméseket, faleveleket, köveket.
  Közben a pedagógus környezettudatos magatartásával, környezetbarát életvitelével követhető példát ad, melyet ő leutánoz.
- A kisgyermek esetében fontos az érzelmi megközelítés, hisz a világot érzelmein keresztül éli meg. Elég, ha egyszerűen csak rá tud csodálkozni, ha megérinti a kezével, ha felfigyel szépségére. Már meg is ismerte, megszerette, értékké vált számára, és képes lesz vigyázni rá.
- A környezeti nevelés „játszani hív" hiszen az óvodás, életkori sajátossága az, hogy játszik, és a körülötte lévő világgal így ismerkedik.
  Játékos feladatokkal, óvónő által kezdeményezett tanulási szituációkkal, becsalogatja a környezettudatosság világába. Az óvodai szobákba, a természetsarokokba becsempésszünk a természet kicsiny darabjait. Növényekkel gazdagon díszítjük a csoportszobákat, megtalálható a zöld sarok, ahol mindig csírázik, hajt, zöldell valamilyen növényke.
- A környezeti nevelés nem korlátozódik a csoportszobán belüli foglalkozásokra, hiszen áthatja az óvodai élet egészét: az udvaron ásunk, gereblyézünk, borsót vetünk, locsolunk, gazolunk, leszed-

jük a termést; elmegyünk gesztenyét, kavicsokat, tollakat, magvakat, csigaházakat keresni; a Dombnál a tóparton faleveleket gyűjtünk; az Arborétumban megnézzük az erdészekkel a fákat, bokrokat, virágokat, állatokat simogatunk stb.

- Az intézményesített környezeti nevelés szerepe a környezeti tudat formálásának a leghatékonyabb eszköze, - az érzelmi és értelmi adottságok fejlesztése egyaránt fontos.

Területei

a) A fejlődést támogató, egészséges környezet biztosítása

Feladataink:

- a gyermekek testi épségének, egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése: könnyen tisztítható, gyerek méretű bútorok, ivási lehetőség biztosítása az egész nap folyamán, udvaron szükség szerinti árnyék biztosítása nagy napernyőkkel,
- a gyermek fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása,
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása,
- a környezettudatos magatartás megalapozása,
- a gyermekek egyéni és életkori sajátosságainak figyelembevételével a levegőzés és pihenés feltételeinek megteremtése,
- baleset megelőzése, balesetveszély elhárítása, a gyermekek tevékenységének folyamatos figyelemmel kísérése,
- az egészséges életvitel igényének kialakítása: WC higiénikus használata, kézmosás, papír zsebkendő önálló használata stb.
- higiénés szabályok betartása: gyakori szellőztetés, portalanítás, fertőtlenítés
- az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, az egészségmegőrzés szokásainak alakítása.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- saját személyük és környezetük tisztaságára, rendjére vigyáznak,
- önálló mosdóhasználat,
- ügyelnek saját és társaik testi épségére,
- rendeltetésszerűen használják az eszközöket, játékokat,
- tüsszentéskor, köhögéskor kezüket a szájuk elé teszik, zsebkendőt használnak,
- pihenési idő alatt nem zavarják egymást.

b) Gondozás, az egészséges életmód szokásainak alakítása

Feladataink:

- a helyes táplálkozási, öltözködési és testápolási szokások kialakítása,
- a megfelelő napirend biztosítása a helyes életritmus kialakítása érdekében,
- törekedni kell arra, hogy a gyermekek önállóan elégítsék ki szükségleteiket,
- szükség esetén segítségnyújtás a gondozási műveletek elvégzésében,
- az otthonról hozott szokások megismerése: a jók erősítése, a rosszak gyengítése,
- a család segítése abban, hogy a gyermek, az óvodában kialakult jó szokásait otthon is gyakorolhassa,
- önállóságra ösztönzés: testápolásban, étkezésben, öltözködésben,
- az eltérő egyéni szükségekre tekintettel lenni,
- helyes magatartási és viselkedési szabályok kialakítása,
- példamutatás a személyiségünkkel, értékrendünkkel,
- egészséges táplálkozási szemlélet, szokások kialakítása: lehetőséget biztosítunk gyümölcs és zöldség fogyasztására a nap folyamán többször, - délelőtt, ebéd után és az uzsonna után is.

BAPTISTA OKTATÁS

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- alkalmazkodnak az óvodai élet napirendjéhez,
- önállóan végzik a tisztálkodási, öltözködési teendőket, és ez igényükké is válik,
- képesek mindennapi szükségleteik kielégítésére,
- betartják a higiénés szokásokat: ezek beépülnek gyermeki szemléletükbe,
- észreveszik a rendetlenséget, igyekeznek a környezetükben rendet, tisztaságot tartani.

c) Mozgásigény kielégítése, harmonikus mozgás fejlesztése

Feladataink:

- sokat tartózkodjanak a szabadban, ahol változatos tevékenységekben biztosítjuk a feltételeket a szabad játékhoz, mozgáshoz: dalosjátékok, labda-, mozgásfejlesztő-, ügyességi játékok,
- egészséges életvitelre nevelés a rendszeres mozgással: a mindennapokban, kirándulásokon, gyermeknapokon, biciklizésekkel stb.
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése
- a gyermeki testi képességek fejlődésének segítése,
- szervezett, irányított mozgásfejlesztéssel: az általános testi képességek fejlesztése, téri tájékozódás megalapozása, a koordinált mozgás kialakítása,
- rendszeres egészségfejlesztő testmozgással a kondicionális és pszichomotoros készségek és képességek kialakítása, formálása
- helyes testtartás elősegítése speciális gyakorlatokkal, lábtornával,
- differenciált fejlesztés érvényre juttatása a mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok rendszeres alkalmazásával.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- a sokféle tevékenység, mozgás által a gyermekek kiegyensúlyozottá válnak, testileg-lelkileg,
- megtanulnak alkalmazkodni a körülményekhez, megfelelően mozogni, tájékozódni, erejükkel gazdálkodni,
- igényükké válik a rendszeres mozgás, és beépül szokásrendszerükbe,
- a komplex testmozgások beépülnek tevékenységeikbe,
- a természetes hely-, helyzetváltoztató- és finommotoros mozgáskészségeik, mozgáskoordinációjuk fejlődik
- szeretnek a szabadban tartózkodni.

4.3 Az érzelmi, erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

- A szocializáció biztosításánál a keresztyén értékrendet tartjuk szem előtt.
- A szocializáció szempontjából meghatározó a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása, a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (mint például: az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség) és akaratának (ezen belül: önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának), szokás- és normarendszerének megalapozása.
- Az óvoda a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhoz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.
- Az óvodás korú gyermek alapvető sajátossága, hogy magatartása érzelmektől vezérelt. Éppen ezért elengedhetetlen, hogy érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes, biztonságot adó légkör vegye körül.
  Így alakulhat ki - az óvodapedagógus és a többi dolgozó személyén keresztül - a gyermeki bizalom kiépítése a Mennyei Édesatya felé.
- A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus, az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modellértékű szerepet tölt be.

BIBLIA OKTATÁS

- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében szükség szerint különösen jelentős az óvoda együttműködő szerepe az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.
- Feladatunk a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek önértékelésének, énképének és a kudarc-tűrő képességének növelése. Szükség esetén a segítségnyújtás külső intézmények szakembereinek bevonásával történik: Pedagógiai Szakszolgálat, gyermekorvos, gyermekpszichiáter, pszichológus, védőnő, családgondozó.

Feladataink:

- szeretetteljes, derűs, érzelmi biztonságot nyújtó családias légkör megteremtése, ahol a gyermekben közös élményeken alapuló pozitív érzelmi kapcsolat jön létre gyermektársaival, és a felnőttekkel is,
- a gyermeket már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások érjék, - ezért a bekukucskáló napokon együtt várjuk új óvodásainkat szüleikkel,
- a gyermekek, valamint az óvodai alkalmazottak közötti kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze,
- az óvoda egyszerre segítse a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, éntudatának alakulását, és engedjen teret önkifejező törekvéseinek,
- a gyermekek egyéni képességeinek, tempójának, eltérő szokásainak megismerése, figyelembevétele,
- a gyermekek bevonása a szabályok kialakításába, azok betartása, egymás szabályozásának hagyása,
- távlatok kitűzése a gyermekek elé, melyek elérése sokrétű és közös tervezgetést, rendszeres közös tevékenységet igényel,
- a különbözőségek, a másság elfogadására nevelés, példaadás,
- a gyermekek erkölcsi tulajdonságainak (együttérzés, segítőkészség, önzetlenség stb.), akaratának (önállóság, önfegyelem, kitartás, feladat- és szabálytudat) fejlődésének a segítése,
- változatos helyzetek megteremtése a pozitív viselkedési minták elsajátítására,
- a gyermekek kudarcainak tapintatos kezelése,
- érzelmi zavarok (félelem, harag, agresszió) helyes kezelése, tompítása, leépítése,
- nyitottság kialakítása, segítése, megteremtése folyamatosan: pl. az otthonról hozott kedves játékaikat péntekenként behozhatják,
- a nevelés összehangolása, a jó kapcsolatok kialakítása az óvoda és a család között,
- a Biblia mércéje alapján a helyes-helytelen megismertetése, az elfogadott magatartás betartatása következetesen, pozitív megerősítéssel elősegítve,
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében szükség szerint együttműködés a speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- kialakul a gyermekekben a keresztyén erkölcs csírája,
- életkoruknak megfelelően különbséget tudnak tenni a jó és rossz között, ennek mércéje a Biblia alapján megismert keresztyén etika,
- képesek együttműködni a feladatok elvégzésében, elfogadják az alá- fölé- és mellérendelt viszonyokat,
- a konfliktushelyzeteket megpróbálják önállóan megoldani,
- a társas kapcsolatokat igénylik, szívesen járnak óvodába,
- az összetartozás érzése kialakul bennük,
- az adott tevékenység által megkívánt magatartásformákat elfogadják,
- társaikkal toleránsan, udvariasan viselkednek,
- az én-kép, önértékelés fejlődése révén képessé válnak az önálló helyzetmegoldásra,
- érzelmileg elfogadják egymást, felfogják a metakommunikáció alapvető jelzéseit,
- szociálisan alkalmasak lesznek az iskolába lépésre.

BÁRÁNY OKTATÁS

4.4 Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

- Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladatunk, az óvodai nevelőtevékenységünk egészében jelen van.
- Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása - beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel - az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van.
- Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.
- Az óvodai nevelés a gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára - mint életkori sajátosságra -, valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosít a gyermeknek változatos tevékenységeket, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.
- Az értelmi nevelés további feladatai: egyrészt a gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás - alkotóképesség - fejlesztése.
- A gyermek érzelmi-értelmi, erkölcsi és anyanyelvi nevelésének, fejlesztésének egyik legfőbb eszköze, segítője a mese-vers, mondóka, és a dalok.
- Cél, hogy a gyermek a számára kiválasztott mesében, versben, mondókában többször is átélhesse annak hangulatát, ritmusát és érzelmi töltését.
  Ismétlések alkalmával személyes kapcsolatba kerülhet a mesében szereplőkkel, így hamar beépülnek a használt szófordulatok a szókincsükbe és aktívan reprodukálják ezeket dramatikus játékaikban is.
- A mesén, versen, dramatikus játékokon keresztül elsajátítja a gyermek a helyes kiejtést, artikulációt, mimikát, tiszta beszédet, a nyelvtanilag helyes szóhasználatot.
- Fontos, hogy az életkori sajátosságokat figyelembe véve a beszédértés, kifejezőkészség (szókincs), kommunikációs készség (szabatos beszéd + mimika) gazdagodjon.
- Cél, hogy a gyermek értse a beszédet és szeressen beszélni. Tudja magát kifejezni érzelmeinek, hangulatának, vágyainak megfelelően. Tudjon kapcsolatot teremteni nyelvünk segítségével, Istennel, szüleivel, testvéreivel, társaival, nevelőivel, környezetével.
- Az óvodáskorban alkalmazott beszédhallás, beszédértés fejlesztése fontos feladat. Ennek eredményeképpen tanulja meg a magyar nyelv használatának alapszabályait, amely nélkülözhetetlen alapját képezi a zökkenőmentes írás-olvasás elsajátításának.
- Az anyanyelv használata szerves része az óvodai élet minden mozzanatának, a nevelés egész folyamatának. A beszéd a gyermek környezetével való érintkezésnek, önkifejezésnek, gondolkodásnak legfőbb eszköze. A beszéd által erősödik a gyerek biztonságérzete, növekszik tájékozottsága, gazdagodnak ismeretei. A helyes és szép beszéd mélyíti érzelmeit, fejleszti esztétikai érzékét, előkészíti őt az irodalmi élmények befogadására.
- A beszédkapcsolatok kialakulásának egyik alapja az óvónő és a gyerekek közötti szeretetteljes viszony, a jó csoportlégkör. Irodalmi nevelésünk célja, hogy változatos irodalmi élményeken keresztül megismertessük a gyerekeket nyelvünk szépségével, a népmesékkel és a versekkel.
- Az értelmi nevelés feladata a gyermekek ismereteinek rendszerezése és gazdagítása, az értelmi képességek fejlesztése. Az ismeret nyújtásának nagy szerepe van a gyermek tájékozódásának elősegítésében, a valóság pontos megismerésében.
- Az egyre halmozódó információk áradata azt kívánja, hogy a gyermekek az értelmi nevelés során a legfontosabb képességeket birtokolják, mely segítik majd őket az eligazodásban.
- Az óvodasok értelmi fejlődésének alapvető sajátossága az érzelmi motiváltság.
- A kedvező érzelmi állapot a gyermek cselekvésének elindítója, az érdeklődés egyik mozgató ereje. Ami iránt érdeklődik a gyermek, azt törekszik megismerni, ezáltal elindul a megismerési folyamat.

BÉTA OKTATÁS

- Az óvodás gyermek számára annyi ismerhető meg a világból, amennyi érzékszervei által befogadható, és amelynek élményszintű átvételére lehetőséget biztosítunk. A közvetlen, élményt adó tapasztalatszerzés elősegíti a korszerű látásmód megalapozását. Óvodáskorban az ismereteket az életből kell meríteni. A valódi tudás az, amit a gyermek maga fedez fel és a megismerés után cselekvésen keresztül sajátít el. Ennek érdekében fontos, hogy a gyermek minél több tapasztalathoz jusson, saját élményeket élhessen át, természetes kíváncsiságát kielégíthesse, és az elsajátított ismeret alkalmazható legyen.
- Fontos az óvodapedagógus felkészültsége, korszerű szemlélete, lelkesedése, tervezőképessége.

Feladataink

- játékos helyzetek alakítása, fenntartása, valamint tanulási alkalmak létrehozása, amelyek fejlettségi szintjüknek megfelelően kötik le a gyermek érdeklődését,
- érdeklődésükre, kíváncsiságukra alapozva biztosítjuk a felfedezés, megtapasztalás élményét egész nap folyamán,
- a modell értékű beszéd környezet kialakítása, az anyanyelv helyes közvetítése, a magyar nyelv megbecsülése, megszerettetése és a gyermekek beszédkedvének felkeltése,
- élményszerzési lehetőségek biztosítása, melyben érzékeléssel, érzelmekkel verbális és nonverbális módon szerezhetnek tapasztalatokat a gyermekek,
- ösztönözni az egyéni megoldások, ötletek kipróbálását, megvalósítását és a tapasztalatok megbeszélését, elősegítve a fantázia és az alkotóképesség fejlődését.
- idő és lehetőség biztosítása együttműködésre, próbálkozásra, gyakorlásra,
- az óvónő modell szerepéből adódó feladatok: szeresse és ismerje anyanyelvét, fejlessze anyanyelvi kultúráját, használja a nyelvet helyzethez illeszkedően, beszéde legyen követésre méltó, kifogástalan; mondatszerkesztése legyen egyszerű, de változatos; szüneteket helyesen alkalmazza, ügyeljen a hangzásbeli hatásra, legyen beszéde színes, alkalmazkodó; törekedjen szemléletességre, kérdéseivel gondolkodásra ösztönözzön,
- teremtsen a nap folyamán egyre több nyugodt beszédhelyzetet,
- vegye figyelembe az anyag kiválasztásánál csoportja összetételét,
- tanuljon meg az évszakokhoz, ünnepekhez, állatokról stb. verseket, mondókákat, amelyet bármikor elővehet,
- folyamatosan végezzen gyűjtőmunkát népi mondókákból, elbeszélésekből,
- keressen irodalmi alkotásokat, amelyek segítik a keresztyén szellemben való nevelést,
- teremtsen gyakran meghitt helyet és alkalmat a mese önfeledt hallgatására (szemkontaktus, zavartalan figyelem stb.),
- differenciáltan foglalkozzon a kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel (beszédhibás, érzelmileg elhanyagolt stb.), és a kiemelkedő képességű gyermekekkel is.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére:

- van önálló gondolatuk és tudnak dönteni különböző helyzetekben,
- figyelemösszpontosításra képesek felismerik a problémákat, és megoldják azokat,
- aktívan részt vesznek a különböző tevékenységekben,
- a megszerzett ismereteket tudják gyakorlatban alkalmazni, azokat társaikkal közölni,
- képesek végighallgatni türelmesen a mesét,
- anyanyelvi szabályokat életkoruknak megfelelően elsajátították, helyesen használják,
- képesek érzelmeiket metakommunikációval is alátámasztani (gesztusok, arc mimika),
- folytatásos mesék eseményeit össze tudják rakni,
- kialakul beszédfegyelmük, összefüggően, választékosan beszélnek
- helyesen észlelik és többnyire helyesen képzik a hangokat,
- meg tudják különböztetni a bibliai történeteket a meséktől
- képesek a nonverbális jelek megértésére,
- differenciált észlelésük kifinomult, érzékelésük pontos,
- reproduktív emlékezettel rendelkeznek
- felismerik és megfogalmazzák az egyszerűbb ok-okozati összefüggéseket,

BARTOSOKTATAS

5 Az óvodai élet tevékenységi formái

5.1 Játék

- A játék a gyermek kiemelt jelentőségű tájékozódó, a pszichikumot, a mozgást, az egész személyiséget fejlesztő, élményt adó tevékenysége.
- Minden gyermek szabadon választhat társakat a játékhoz, mely magában foglalja a nem választást, a félrehúzódást, az egyedüllét lehetőségét is.
- A gyermekeknek módjukban áll nézelődni, válogatni, töprengeni, végül a számukra éppen legvonzóbb játék tevékenységbe belefogni. Joga van minden gyereknek befejezni a játékot, lehet nem játszani, elsajátítják a kulturált visszautasítás módját.
- Lehetősége van a gyermeknek a feszültségoldó, elhárító mechanizmusok alkalmazására a játékban. (Játékeszközök szabad választása, birtoklása.)
- Az óvodapedagógus szerepe a mindig rendelkezésre álló, együttműködésre és segítésre kész partner, akihez bármilyen problémával szívesen fordulhatnak a gyermekek. Segítése akkor fejlesztő, ha az csak olyan szintű és mértékű, amilyenre az adott gyermeknek szüksége van. Közvetlen beavatkozás általában csak a szomorúan magányos, és a társakat rendszeresen zaklató gyermekek esetében szükséges.
- Játékában a keresztyén erkölcs jellemzőit gyakorolhatja, a szeretetet, megbocsátást, megértést, igazságot, alkalmazkodást, rendet stb.
- A hitre nevelés a gyermekek játékára is hat. A közösen átélt vallásos élmények, elhangzott bibliai történetek, ezek szereplői, a gyülekezeti hagyományok, szokások is jó játéktémává válhatnak, és így elmélyíthetik az élmények feldolgozását. A megfelelő hely, idő biztosítása az óvónő feladata.

Feladataink:

- biztosítsuk a játékhoz a nyugodt, derűs, barátságos légkört, a szükséges feltételeket, helyet, időt, eszközöket, élményszerzési lehetőségeket,
- adjunk lehetőséget, hogy a gyermekek saját elgondolásaikat megvalósíthassák a játékban, fantáziájuk, hangulataik, érzelmeik szabadon megnyilvánulhassanak,
- tudatos jelenlétünkkel biztosítsuk az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakozását: együttjátszással, támogató, serkentő, ösztönző magatartással,
- igyekezzünk a szülőkkel felismertetni a közös játék jelentőségét, a gyermekek érzelmi fejlődése, és a bensőséges szülő-gyermek kapcsolat alakulásában,
- szerezzünk tapasztalatokat a gyermekek játékának megfigyelésekor az érzelmi-hangulati sérülésekről, az értelmi képességeikről és beszédfejlődésükről,
- hátrányos helyzetű gyermekeknél az egyén fejlettségéhez igazodó eszközök használatának kipróbálása, megtanítása, élmények és tapasztalatszerzés útján, ily módon a tágabb és szűkebb környezet minél sokrétűbb megismertetése, a meglévő tudástartalmak alkalmazásával történő fejlesztés,

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére.

- olyan játékhelyzeteket hoznak létre, amelyekben tapasztalataik, érdeklődésük alapján ábrázolhatják a felnőttek tevékenységét és különféle kapcsolatait,
- alkalmazkodnak a különféle játékok szabályaihoz,
- megfelelő élmények és tapasztalatok birtokában a játék közös tervezésében, a szerepek kiválasztásában, a játékszerek és eszközök megválasztásában, a szabályok betartásában,
- bonyolultabb szabályok megtanulására és gyakorlására is képesek, amit nagy örömmel, kedvvel játszanak, és egymást figyelmeztetik a szabályok betartására,
- együtt játszanak alá, fölé és mellérendelt viszonyban, konfliktus helyzeteket oldanak meg,
- a játékeszközökre vigyáznak.

BAPTISTA OKTATÁS

5.2 Munka jellegű tevékenységek

- A feladathelyzetekben szeretnénk a szolgáló élet alapjait lerakni.
  Mert ahogyan egy testnek sok tagja van, de nem minden tagnak ugyanaz a feladata, úgy sokan egy test vagyunk a Krisztusban, egyenként pedig egymásnak tagjai. Mert a nekünk adatott kegyelem szerint különböző ajándékaink vannak, eszerint szolgálunk is." (Róm. 12.4-6.)
- A közösségi kapcsolatok a kötelességteljesítés alakításának eszköze, a saját és mások elismerésére, előtérbe helyezésére nevelés egyik formája.
- Életkoruknak és egyéni képességüknek megfelelő feladatokat adva segítjük, hogy a másokért tett tevékenységben örömöt találjanak.
- Amit tud a gyermek, azt tegye meg önállóan.
- A munka a tapasztalatszerzésnek, az együttműködési készségnek, a céltudatosságnak, önállóságnak és az önfegyelemnek alakítója. Az újrakezdés, a hibajavító próbálkozás pedig edzi az akaratot, az eredményre törekvést.
- Folyamatosság: késleltetéses gátlás gyakorlása, (rövid várakozással járó frusztrált helyzet türelemmel viselése), felesleges csoportos várakozás kiküszöbölése.
- Gondosan ügyelünk arra, hogy a gyerek pontosan tudja, mi az, amit elvárunk tőle, és gyakorlatilag is segítjük abban őt, hogy a megbízást helyesen és jól hajtsa végre. Lehetőséget adunk az életkoruknak megfelelő felelősségvállalás gyakorlására.
- Megismertetjük velük a keresztyén szolgálatot, amit végzünk, és megengedjük, hogy ők is részt vegyenek benne. Pl. ruha, élelmiszer, játék adományozása rászorultaknak. De a mindennapokban is fontos az egymás, kisebbek, felnőttek segítése. *Mert éheztem, és ennem adtatok, szomjaztam, és innom adtatok, jövevény voltam, és befogadtatok" (Mt. 25.35.)*
- Formái: önkiszolgálás, testápolás, öltözködés, étkezés, környezetgondozás, csoportért végzett munka, mindennapi élethez tartozó munkák, udvari, kerti munkák.

- **Tartalma:**
  - 3-4 évesek a kikészített eszközökből maguk terítenek az étkezésekhez,
  - majd étkezés után elpakolnak maguk után,
  - 5-7 éves gyermekeknél naposi munka: esztétikus terítés, evőeszközök, szalvéták és tányérok kiosztása, víz öntése,
  - 5-7 éveseknél felelősök választása: figyelembe véve az önkéntességet,
  - jutalomként; pl. öltöző, mosdó rendjének ellenőrzése,
  - alkalomszerű megbízatások, önkéntes munkák; pl. gereblyézés, söprögetés, locsolás, levélszedés, hósöprés, madáretetés, eszközök kiosztása,
  - környezet gondozása, kerti munkák a veteményesben: ásás, gereblyézés, vetés, gazolás, locsolás stb..

Feladataink
- erősítsük a pozitív viszonyulást a munkavégzéshez,
- vegyük figyelembe a gyermekek egyéni sajátosságait,
- a munkafajtákat fokozatosan vezessük be,
- ösztönözzük a közösségért végzett munkát,
- tanítsuk meg a gyermekeket a feladatok elvégzésére,
- ismertessük meg velük az adott munka eszközeit, azok használatát,
- tevékenységünk minta értékű legyen a gyermekek számára,
- értékelésünk mindig buzdító, megerősítő legyen,
- feladattudat felébresztése, kitartás megalapozása,
- tárgyi feltételek megteremtése, a munka feltételeinek és eszközeinek biztosítása,
- a kiemelt figyelmet igénylő gyermekeknél az elfogadás és önismeret alakulásának segítésével, a sikerélmény biztosításával, pozitív megerősítéssel az önállósodás és együttműködés fejlesztése.

BAPTISTA OKTATÁS

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- a gyermekek szeretnek közösen dolgozni, örömmel teljesítik kötelességüket,
- önállóan, igényesen végzik a naposi munkát,
- örömmel segítenek társaiknak,
- erejükhöz mérten részt vesznek a csoport rendbetételében, a játékok elrakásában,
- segítenek a kisebbeknek az öltözködésben,
- alkalomszerű megbízatásokat szívesen teljesítenek, pl. gyűjtőmunka,
- közreműködnek az udvar és a kert rendben tartásában, gondozásában,
- teljesítik a számukra adott feladatokat, ismerik a munka menetét,
- fel tudják osztani a munkát egymás között, becsülik egymás munkáját,
- munkaeszközöket helyesen használják.

5.3 A tevékenységekben megvalósuló tanulás

- Tanulás alapja: a gyermeki személyiség megismerése, fejlesztése, képességeik feltárása.
- Tanulás miként: személyiségfejlesztésként kezeljük, (flow-állapot), hagyjuk az elkezdett tevékenységet mindig befejezni, esetleg javítani, újrakezdeni, s így a kudarcot konstruktív módon elhárítani. A tanulásban nem érheti kudarc.
- A gyermek aktivitására, érdeklődésére, tevékenységére épülő tapasztalatszerzés: felelőssége is van (amit elkezdett fejezze be). Tevékenysége által fejlődik, de csak befejezett tevékenységnek van élményereje.
- A világ megismerésében addig megyünk el, ameddig érdekli a gyermeket. Törekvésünk, hogy amit lehet, a természetes környezetben, helyszínen figyeljük meg, minél változatosabb tevékenységek során.
- Segítségnyújtás: akkor, ha kéri; mindig csak annyi segítséget kapjon, hogy önállóan tudjon cselekedni.
- Kultúra átszármaztatása: felfedezőként szerezze meg saját élményű tanulása során.
- Komplexitásra való törekvés: a tanulás az egész nap folyamán adódó spontán helyzetekben és az óvodapedagógus által kezdeményezett foglalkozásokon komplex módon valósul meg.
- A tanulási folyamatot igyekszünk úgy megszervezni, hogy a gyermek integrált tevékenységekben hozhassa felszínre az óvodás korra jellemző globális gondolkodását, egyszerre szerezhessen pl. matematikai, zenei, mozgásos és szociális tapasztalatokat.
  A hétfői bibliai történetekre épülnek ezek, összhangban az évszakokkal, aktualitásokkal. Így a hét majdnem minden tevékenysége egy központi gondolat, téma köré fonódik, mely szinte minden foglalkozás visszatérő motívuma lesz. A téma más-más szempontból mindig visszaköszön, újra és újra, játékosan feldolgozásra kerül.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iránti elvárást a helyzet jellege, mértéke határozza meg.
  Az óvodapedagógusok együttműködnek az érintett szakemberekkel, hogy megvalósíthassák a nevelési feladatokat, tevékenységeket, amelyek biztosítják a gyermek személyiségének fejlődését, közösségi életre történő felkészítését, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztését, fejlődésének segítését, melyek által minden gyermek eljut az iskolakezdéshez szükséges értelmi, lelki, szociális és testi fejlettséghez.
- Fontosnak tartjuk a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási magatartási nehézséggel küzdő gyermekek speciális igényeinek figyelembevételével egyéni képességeikhez igazodó, legeredményesebb fejlődésük elősegítését, a minél teljesebb társadalmi beilleszkedés lehetőségének megteremtését.
- A beilleszkedési, magatartási problémákkal küzdő gyermekekkel való foglalkozás különleges bánásmód, pedagógiai módszerek, programok alkalmazását kívánja meg: egyéni foglalkozást, fejlesztést, differenciált feladatadást.
- Olyan fejlesztő szemléletmódra van szükség, amely minden gyermekben akár kiemelkedő készséggel bír, akár átlagos, vagy lassabban haladó, kialakítja azokat a képességeket, amelyek alapján örömet jelent számára a tanulás, önfejlesztés.

BIBLIA OKTATÁS

- A tanulás lehetséges formái az óvodában: az utánzásos minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás, szokások alakítása, a spontán játékos tapasztalatszerzés; a játékos, cselekvéses tanulás; a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés; az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés; és a gyakorlati problémamegoldás.
- Lehetőséget teremtünk a sokféle, komplex tapasztalatszerzésre, változatos cselekvésekre, újabb felfedezésekre.
- A nagyobbaknál az önkéntesség a játékos foglalkozásokba való bekapcsolódásban nyilvánul meg. Megtanulják, hogy mindennek vannak szabályai, lehetőségekkel együtt. Azonban az önkéntesség náluk nem jelentheti az állandó távolmaradások lehetőségét, - ha érettebbek, ha már iskolára készülő nagyok, arra motiváljuk őket, hogy a megkezdett tevékenységben vegyenek részt, és azt fejezzék is be.

- Megvalósítása:
  a) Kezdeményezés.
     - A nap bármely szakában, amikor alkalom adódik.
     - Nem zavarhatja meg a játékot.
     - A nem játszó gyermekeket vonjuk be indirekt módon.
  b) Kötött foglalkozás.
     - Az utolsó évben kiemelten fontosnak tartjuk a mikro-csoportos formában szervezett külső világ tevékeny megismerésére irányuló foglalkozásokon való részvételt.
     - Tevékenységbe ágyazottan, aktivizálva a gyermekeket.
     - Frontális foglalkoztatásként mozgás és ének.

Feladataink:

- a gyermekek képességeinek folyamatos megfigyelése, fejlesztése,
- az egész nap folyamán adódó helyzetek kihasználása az utánzásos, spontán, játékos, irányított megfigyelés és szervezett tapasztalatszerzéses tevékenységekben
- folytonos helyzetek, tevékenységben megvalósuló tanulási alkalmak teremtése, amelyek fejlettségi szintjüknek megfelelően kötik le a gyermek érdeklődését, aktív szellemi energiáját,
- olyan élményszerzési lehetőség biztosítása, amelyben a gyermek cselekvő aktivitásával, minden érzékszervével, érzéseivel – verbális és nem verbális módon – első kézből szerezhet tapasztalatokat,
- a tanulást támogató környezet megteremtése, a képességek fejlesztése, tapasztalataik bővítése, rendezése céljából,
- idő, lehetőség biztosítása a felfedezésre, tapasztalásra, az együttműködésre, próbálkozásra, tévedésre és az újrakezdésre szankciók nélkül.
- a gyermekek kreativitására, tapasztalataira, éppen aktuális élmény- és érzésvilágára támaszkodni, és ezek kifejezésére, újbóli átélésére lehetőséget adni dramatizálással, bábozással, virtuális tevékenységeikben,
- megfelelő tárgyi feltételek biztosítása életkori sajátosságaiknak megfelelően,
- a gyermekek személyére szabott, átgondolt és rendszerezett ismereteket közvetítsünk,
- építsünk a játékban adódó, spontán tanulási lehetőségekre,
- biztosítsunk a gyermekek igényeihez, egyéniségéhez, fejlettségéhez, terhelhetőségéhez igazodó tanulási keretet és formát,
- helyezzünk hangsúlyt a környezettudatos magatartásformálás alapozására, alakítására,
- olyan tapasztalatokhoz juttatni a gyermekeket, melyek hozzásegítik a szülőföld megismeréséhez, az ott élő emberek, hazai táj, néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményének megélését, és megtanulja a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeinek szeretetét, védelmét.
- a kiemelt figyelmet igénylő gyermekeknél az érdeklődés felkeltésével, az utánzási készségre alapozva, tevékenykedtetés által, pozitív megerősítéssel az önmagához és a társakhoz való pozitív viszony kialakítása.

BARTÓK OKTATÁS

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- cselekvő aktivitással részt vesznek a különféle tevékenységekben,
- kialakulnak utánzásos minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulásos szokások,
- gyakorlati probléma-felismerésük és megoldásuk, kreativitásuk fejlődik,
- kérdéseiket bátran felteszik, és a válaszokra épülő ismeretszerzést kihasználják,
- a szerzett bibliai és egyéb ismereteket képesek megfelelő formában rendszerezni, gyakorlatban alkalmazni és közölni azokat,
- a hibákat észreveszik, rávezetéssel önállóan tudják azokat kijavítani.

Tanulás tartalma: komplex foglalkozások rendszere

(1) Bibliai foglalkozás

Feladataink

- alakítsunk ki a bibliai történetek, az imádság és ünnepek szeretetteljes, bensőséges légkörével megfelelő érzelmi biztonságot,
- építsük ki a gyermeki bizalmat a felnőttek, gyermektársaik, és a szerető Mennyei Édesatya felé,
- a keresztyén hit ismereteinek főleg érzelmi szintű elsajátítása,
- szerezzenek tapasztalatokat saját élményeik alapján a történetek mondanivalójával kapcsolatban,
- közvetítsük Jézus üzenetét a gyermekeknek szóló énekeken, a bibliai történeteken, aranymondásokon keresztül,
- építsünk hidat a történetek és a gyermek tapasztalati világa között,
- alakítsunk ki élő kapcsolatot a család, a gyülekezet, és az óvoda nevelési szinterein,
- a gyermekekkel éreztessük meg, hogy az Úr Jézus ma is és mindennap velük szeretne lenni, figyelhetnek Rá, Ő szól hozzájuk.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- a gyermekekben kialakul a 3-7 éves gyermek szintjén az Isten-kép,
- ismerik és tudják, hogy a Biblia szent könyv, Isten Igéjét tartalmazza,
- ismernek bibliai történeteket, aranymondásokat,
- ismernek keresztyén énekeket, tudják, hogy azokat Isten dicséretére énekeljük,
- tudják, hogy az imaház Isten háza, és annak megfelelően kell ott viselkedni,
- tudják, hogy ezt a világot Isten teremtette, őket is Isten alkotta, ezért hálásak neki,
- kialakul bennük az imádság, az Úr Jézussal való kapcsolatteremtés igénye,
- érzik, hogy az Úr Jézus őket is nagyon szereti,
- igényükké válik, és megjelenik életükben a keresztyén erkölcs egy-két alappillére,
- harmonikus, boldog, békés, Istenre figyelő személyiséggé válnak.

(2) A külső világ tevékeny megismerése

a. A környezet megismerése

Feladataink

- adjunk lehetőséget, hogy a teremtett világ szépségére rácsodálkozzanak, a minél több érzékszerven való tapasztalásra, folyamatos megfigyelésre, ismeretszerzésre, felfedezésre, élményszerzésre, és a gyermekekben levő élmények felidézésére,
- figyeltessük meg az élet keletkezését, növekedését – rügyeztetésen, palántázáson, magvetésen keresztül,
- tapasztaltassuk meg, hogy Isten áldja meg a munkánkat, Ő ad esőt, termést, gyümölcsöt,
- erősítsük a gyermekekben a teremtett világ iránti szeretetet, védelmet,
- neveljük a természeti értékek megőrzésére őket,

BAPTISTA OKTATÁS

- használjuk ki a természeti környezet adta lehetőségeket: Arborétum, Szabadidő Központ,
- ismertessük meg az óvodásokat a gyülekezettel, mint Isten családjával,
- vezessük rá a gyerekeket a családtagok elfogadására, tiszteletére, segítésére, hogy tudjanak hálát adni értük,
- segítsük ráébreszteni a gyermekeket arra, hogy testünk, érzékszerveink Isten ajándékai, segítségükkel élvezhetjük a Teremtő ezer féle csodáját,
- ismertessük meg a gyermekekkel az egészséges élet összetevőit: egészséges táplálkozás, mentálhigiénés szokások, mozgás,
- szerezzenek tapasztalatokat a gyerekek aktivitásuk és érdeklődésük során a szűkebb és tágabb természeti-emberi-tárgyi környezet formai, mennyiségi, téri viszonyairól,
- a valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonyt alakítsunk a természethez, az emberi alkotásokhoz,
  tanítsuk meg azok védelmét, az értékek megőrzését,
- olyan tapasztalatok birtokába juttatni a gyerekeket, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek,
- ismertessük meg a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit, tanulja meg ezek szeretetét, védelmét.
- gyakoroltassuk a viselkedési szokásokat, az együttélés szabályait, a mások másságának elfogadását (legyen példa előttünk az Úr Jézus élete, magatartása).

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- tudják teljes nevüket, meg tudják mondani, hogy kik tartoznak a családjukba, elfogadják, tisztelik őket, és igyekeznek engedelmeskedni szüleiknek,
- ismerik lakásuk címét, szüleik nevét, foglalkozását, óvodájuk nevét,
- ismerik a közlekedési eszközöket, a gyalogos közlekedési szabályokat, és be is tartják azokat,
- ismerik az idő múlását érzékeltető kifejezéseket: évszak, hónap, hét napjai, napszakok,
- megalapozódik a takarékosság (energia, víz, eszközök) a hulladékkezelés fogalma,
- különbséget tudnak tenni az évszakok között, ismerik jellegzetességeiket,
- összehasonlítanak ismert tárgyakat, jelenségeket, növényeket, állatokat külső jegyeik alapján, különböző szempontok szerint, (mennyiség, nagyság, forma stb.)
- tudják a hét napjait, a napszakokban megélt tevékenységeket,
- ismerik néhány környezetükben levő intézmény rendeltetését, (imaház, iskola, gyógyszertár, orvosi rendelő),
- ismerik, megnevezik testrészeiket, igényesek testük tisztaságára,
- ismerik az alapvető színeket,
- ismerik a házi, a vadon élő és az állatkertben élő állatokat, csoportosítják élőhelyük, külső jegyeik, hasznosságuk alapján.

b. Matematikai képességek fejlesztése

Feladataink

- nyújtsunk napi rendszerességgel sokféle matematikai tapasztalatot, mely a természetes környezetben a legeredményesebb,
- ismertessük meg játékos formában a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat a gyermekekkel,
- tegyük lehetővé a gondolkodási képesség alakulását, fejlődését, biztosítsuk hozzá az optimális feltételeket,
- a matematikai fogalmakat használjuk a gyermekek játékaiba, mindennapi tevékenységeibe ágyazva,
- tapasztalatszerzés biztosítása a gyermekek aktivitása és érdeklődése során a szűkebb és tágabb természeti-, emberi-, tárgyi környezet formai, mennyiségi, téri viszonyairól.

BAPTISTA OKTATÁS

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- képesek szándékos figyelemre, önálló munkavégzésre,
- kialakult feladattudattal rendelkeznek,
- képesek ítéletalkotásra, ok-okozati összefüggések meglátására,
- számképük stabil, megbízható,
- tudnak tízig számolni, összehasonlítani, halmazokat képezni,
- helyesen tájékozódnak síkban, térben, tudják követni az irányokat, használják a névutókat,
- mennyiségek összehasonlításánál alkalmazzák az összemérést, párosítást, elrendezést,
- képesek tulajdonság szerinti válogatásra, folytatásra, sorba rendezésre,
- a gyermekek természetes környezetben végzett megfigyeléseik alkalmával észreveszik, hogy a tárgyak, személyek, halmazok összehasonlíthatóak, szétválogathatóak tulajdonságaik szerint, illetve saját szempontok alapján,
- a gyermekek a környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jut, és azokat a tevékenységeiben alkalmazza,
- tud műveleteket végezni 10-es számkörben,
- helyesen használja a mennyiségekkel kapcsolatos, összehasonlítást kifejező szavakat (több, kevesebb, ugyanannyi),
- Ismeri a sorszámneveket 10-ig,
- képes megítélni egymás állításainak igazságát vagy hamisságát,
- képese különböző geometriai alakzatok azonosítására, válogatására,
- térben és síkban használja a jobbra – balra irányokat és a relációs kifejezéseket,
- felismeri a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat: alakul ítélőképessége, fejlődik tér-, sík- és mennyiségszemlélete.

(3) Művészeti tevékenységek

(a) Anyanyelvi, irodalmi nevelés: mesélés, verselés

Feladataink

- beszéddel és kommunikációval alakítsuk ki a gyermekekben a környezetével való érintkezés módjait, önkifejezést, gondolkodást,
- erősödjön a gyermekek biztonságérzete, növekedjen tájékozottságuk, gazdagodjanak ismereteik, kapcsolataik, fejlődjön beszédkészségük, anyanyelvi kultúrájuk,
- tartsuk szem előtt, hogy példamutató beszédünk, kommunikatív viselkedésünk, gyakori, szeretetteljes beszédkezdeményezésünk a beszédfejlesztés leghatékonyabb eszköze,
- alakítsuk ki a gyermekekben a beszédfegyelmet,
- erősítsük kommunikatív és metakommunikatív jelzéseinkkel a gyermekek helyes anyanyelvi megnyilvánulásait,
- lényegesen különböztessük meg, egyértelműen válasszuk el egymástól a bibliai történeteket és a meséket: a mesék kezdeményezésekor körbejárva elénekeljük a Mese, mese mátka éneket, - vagy előkészítjük a hátteret,- és a furulyán eljátszott szignál tudatja a gyermekekkel, hogy most mese következik.
  A bibliai történet mindig hétfőn van, és a gyertyát mindig meggyújtjuk az áhitatoknál.
- gondoljunk a mesék, versek válogatásánál a heti aktuális bibliai történet üzenetére, hogy a mondanivalójuk erősítse egymást (pl. szeretet, részvét, összefogás),
- a népi, a klasszikus és a kortárs irodalmi művekből egyaránt válogassunk,
- a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a keresztyén értékeinknek megfelelő népi - népmesék, mondókák, a magyarság történelmét feldolgozó mesék
- nyújtsunk maradandó élményt, érzelmi biztonságot,
- segítsük a gyermekek értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését,
- alapozzuk meg, és erősítsük a pozitív személyiségjegyeket,
- teremtsük meg a mese-, illetve a vers hallgatásához a megfelelő légkört,

BAPTISTA OKTATÁS

- segítsük elő a belső képalkotás folyamatát, és az irodalmi élmények feldolgozását különböző eszközök, anyagok, barkácsolási lehetőségek biztosításával,
- a mese, a vers, a játékos mozgással is összekapcsolt mondókák az óvodai élet egésznapjában jelenjenek meg,
- teremtsünk lehetőséget a gyermekek önálló szöveg-, és versmondására, mese és versalkotására, melyek az önkifejezés módjai,
- a magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok, gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre, melyeket használjunk ki,
- a mesét a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítőjeként alkalmazzuk,
- építsünk arra, hogy a mese - képi és konkrét formában, esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel - feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonylatait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat,
- anyanyelvi és kommunikációs (metakommunikációs) játékokkal tegyük a gyermekek számára még érthetőbbé, élvezhetőbbé az ismeretszerzési és gyakorlási feladatokat.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- a gyermekek párbeszédet kezdeményeznek, illetve folytatnak társaikkal és a felnőttekkel egyaránt, összetett, alárendelt mondatokat használnak, minden magán- és mássalhangzót tisztán ejtenek,
- beszédüket gesztusokkal, mimikával kísérik, élményeiket megpróbálják megosztani a gyermekekkel, az óvónőkkel,
- türelmesen hallgatják végig a felnőttek, és társaik beszédét,
- érdeklődéssel figyelik az óvónő által előadott mesét, verset, igénylik azok ismételgetését, önként bekapcsolódnak abba, játékukba beépítik,
- szívesen nézegetik a mese-, és ismeretterjesztő könyveket, kérik elolvasásukat, vigyáznak azokra,
- kedvelik az ismert mesei motívumok bábozását, dramatizálását, rajzolását,
- a mesékben hallott szavakat, mesefordulatokat, szereplők neveit beépítik mesemondásukba, játékukba,
- az elkezdett, kitalált történeteket saját fantáziájukra hagyatkozva be tudják fejezni, képről történetet tudnak mondani,
- élvezik, kérik a ritmikus és humoros verseket, népi mondókákat, szólásokat, közmondásokat, nyelvtörőket,
- képesek magukat önállóan, összefüggően kifejezni.

(b) Vizuális nevelés: rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, kézimunka

Feladataink

- vegyük észre a gyermekekkel együtt az Isten által teremtett természet szépségét, változatosságát, sokszínűségét, és beszéljünk ezekről,
- a rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézimunka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének,
- a gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül,
- törekedni kell a tehetségek bátorítására,
- segítsük a képi-plasztikai kifejezőképesség, komponáló-, térbeli tájékozódó- és rendezőképességek alakulását, a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását és annak képi kifejezését,
- gazdagítsuk a gyermekek tér-forma és szín képzeteinek, segítsük a képi gondolkodásuk fejlődését, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítását,
- biztosítsunk olyan élményeket, benyomásokat, amelyek elősegítik és ösztönzik az alkotó tevékenységet,

BAPTISTA OKTATÁS

- jól kapcsoljuk össze az alkotásra buzdítást a spontán helyzetekkel, a csoport életét meghatározó élményhatású eseményekkel,
- élményszerűen ismertessük meg a gyermekekkel a szín- és formavilágot, a különféle technikákat, anyagokat, eszközök használatát, egyszerű munkafogásokat,
- teremtsük meg a feltételeket az egész nap folyamán, hogy szabadon kifejezhessék élmény és fantázia világukat, és a különféle vizuális tevékenységekhez a kézműves sarokban mindig rendelkezésre álljanak különféle anyagok, eszközök,
- maga a tevékenység, és ennek öröme a fontos: a tevékenység során a folyamatra, az ötletességre, az eredetiségre, a kreatív önkifejezésre és az önállóságra fektessük a hangsúlyt és ne a végterméket minősítsük,
- segítsük elő a természet színeire, formáira való rácsodálkozást, a szép, esztétikus műalkotások megláttatását,
- használjuk ki városunkban a lehetőségeket múzeumok, kiállítások, szobrok megtekintésére, (a gyermekek életkorának megfelelően),
- a gyermekek bevonása a szükséges anyagok gyűjtésébe, (pl. termések, papír gurigák stb.),
- minél több természetes anyag felhasználása: gallyak, kavicsok, textil, bőrdarabok,
- a karácsonyi és húsvéti játszóházak keretében az ünnepekhez kapcsolódó jelképek közös elkészítése a családokkal: adventi koszorú, gyertyaöntés, mézeskalács-díszítés, tojásfestés, tojáskoszorú-készítés.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- örömmel, saját kezdeményezésükre ábrázolnak,
- egyéni módon jelenítik meg élményeiket,
- koordinált szem- kézmozgással rendelkeznek,
- az eszközöket rendeltetésszerűen használják,
- ceruzafogásuk biztos,
- ügyelnek munkájuk és környezetük tisztaságára,
- meséket, történeteket, saját élményeket, elképzeléseket ábrázolnak,
- díszítenek kézimunkával, hajtogatással, tépéssel, ragasztással, varrással,
- mintáznak emberalakot, állatot és tárgyat, a legjellemzőbb forma, tagoltság érzékeltetésével,
- élményeiket különféle ábrázolási technikákkal jelenítik meg,
- megismerkednek esztétikus, szép műalkotásokkal,
- önállóan és csoportosan készítenek játékot, ajándékot, kellékeket.

(c) Zenei nevelés: ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Feladataink

- a zenei nevelés váljon a mindennapi tevékenységek részévé, hassa át az egész napot, a tevékenységi formákhoz kapcsoljuk hozzá a különféle énekeket: reggeli, köszöntők, áhítatok, étkezések, alvás előtt és utáni énekek, elbúcsúzó énekek, természeti jelenségekhez, ünnepekhez kapcsolhatóak,
- adjunk példát arra, hogy az éneklés imádság: kapcsolattartás Istennel, hálánk, örömünk, bánatunk kifejezője,
- külön alkalmakon tanítsuk a keresztyén énekeket, és külön a népi gyermekdalokat,
- a zenei anyanyelv kialakulásának megalapozása: a magyar népdalok éneklésével, a népi gyermekjátékokkal, a néptánc elemeinek segítségével ápoljuk a hagyományokat,
- különféle hangszerekkel élménynyújtás, énekek kísérése,
- az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során fedeztessük fel a gyermekekkel a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét,
- segítsük a népdalok éneklésével, hallgatásával, a gyermek-, néptáncok és népi játékok a hagyományok megismerését, továbbélését,

BAPTISTA OKTATÁS

- fontos eszközként szolgáljanak az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások a gyermekek zenei képességeinek (az egyenletes lüktetés, ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának alakításában,
- a zenehallgatás anyagát is a keresztyén erkölcsnek, értékrendnek megfelelően válasszuk ki; figyelembe vesszük a nemzetiségi nevelés esetén a nemzetiségi hovatartozást,
- teremtsük meg a feltételét, hogy a különböző énekekre, zenékre (komoly, klasszikus is) kitalált mozgásokkal, táncokkal kifejezhessék érzelmeiket,
- a kiemelt figyelmet igénylő gyermekeknél hangsúlyozottabban odafigyelünk arra, hogy a mindennapok közös éneklése, játéka, és a zenehallgatás során fejlesszük a gyermekek közösségi érzését, oldjuk fel gátlásaikat, növeljük önbizalmukat,
- a zene segítségével is alakítsuk ki a szeretetkapcsolatot, különösen a bibliaköri foglalkozásokon, és az áhítatokon.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- ismert dalokat tudnak évszakokhoz, alkalmakhoz, ünnepekhez kapcsolni,
- élvezettel játszanak énekes játékokat,
- ismerik az óvodában, gyülekezetben előforduló hangszereket: furulya, fuvola, xilofon, dob, gitár, orgona, zongora, triangulum, cintányér, hegedű,
- csoportosan és egyénileg énekelnek 3-6 hang, illetve, c-a hangterjedelmű dalokat, tisztán, önálló indítással is,
- visszaénekelnek dallam- és ritmusmotívumokat,
- az ismert dalokat felismerik a kezdő, vagy belső motívumról, belső énekléssel képesek folytatni a dalt a dallambújtatás során,
- felismernek sokféle zörejt és zenei hangot, felismerik egymás hangját, érzékelik a zaj irányát és távolságát,
- figyelemmel és örömmel hallgatnak hosszabb énekeket és hangszeren előadott dalokat,
- érzékeltetik az egyenletes lüktetést és ritmust, tempótartásra képesek éneklés és mondókázás során,
- kitalálnak zenei kérdés-feleleteket, dallamot improvizálnak mondókára, saját szövegre,
- változatosan használják a dalokhoz alkalmazva a dobot, cintányért, ritmusbotot és a zenei háromszöget.

(4) Mozgás

Feladataink

- a rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei,
- az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltoztató- és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni, ezzel biztosítható a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása.
- a mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok rendszeres alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését,
- a spontán, a szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos tevékenységek,
- a komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, - együtt hatnak a gyermek személyiségének – a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció fejlődésére,
- törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatívmozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására,
- a rendszeres mozgást, a mozgásfejlesztést és a játék hatását tartjuk kiemeltnek a nevelésre,

BAPTISTA OKTATÁS

- a mozgással játékosan fejlesszük a testi képességeket, segítsük az egészség megőrzését, az egészséges életmódra nevelést, fejlesszük a gyermekek személyiségét,
- a mozgáskultúra fejlesztése mellett segítsük a térben való tájékozódást, a helyzetfelismerést, az alkalmazkodó képesség és a személyiség akarati tényezőinek alakulását,
- elégítsük ki a gyermekek mozgásigényét, (amennyit csak lehet a szabadban), szerettessük meg velük a mozgást: csoportszobában - csúszda, csepp-hinta, ugróiskola, egyensúlyozó eszközök; esőnapokon izgő-mozgó napok, udvaron - biciklik, rollerek, labdajátékok, hullahopp karikák, lépegetők, mászófal, kötélmászó, rámpa, csúszda, libikóka, hinták, labdajátékok,
- a fejlesztés lehetőségének jó színtere, alapjául szolgál a készség - képesség, a kognitív funkciók fejlesztésének, a részképesség zavarok prevenciójának, ezáltal hatékony eszköze a hátrány-kompenzálásnak,
- a közös mozgás öröme segíti, megalapozza a társas kapcsolatok, az alkalmazkodási készség alakulását,
- fejleszti a gyermekek toleranciáját, önuralmát, akarati funkcióit, segítve a sikeres iskolakezdést, az élethosszig tartó tanuláshoz szükséges „alapok" biztosítását.
- mindennapos mozgás biztosításával érjük el a mozgás megszerettetését,
- hangsúlyozzuk, hogy a mozgásos tapasztalatok fejlesztik a gyermekek társas kapcsolatait, ki-emelten hatnak a részképességek fejlesztésére,
- mozgásfejlesztéssel segítjük a kudarc nélküli iskolakezdés megalapozását,
- a gyermekek egyéni fejlesztésére épülő, differenciált bánásmódot alkalmazó nevelési gyakorlat, amely rendszeres és változatos mozgással, mozgásos játékokkal, a mozgás megszerettetésére, mozgásigényük kielégítésére, készségeik, képességeik fejlesztésére törekszünk,
- a kézi szerek használatával fejlesszük a gyermekek finommotorikáját,
- járások, futások, ugrások, csúszások, mászások, dobások, támaszok, függések, egyensúlyozó gyakorlatok alkalmazása,
- törekedjünk a helyes testtartás kialakítására lábtorna segítségével is,
- a kevésbé jó mozgású, bártortalan gyermekeknek nyújtsunk sikerélményt.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- szeretik és igénylik is a mozgást,
- elsajátítják a természetes mozgás elemeit,
- a különféle versenyeken, szabályjátékokon betartják és betartatják a szabályokat,
- mozgásuk összerendezettebb, szívesen használnak kéziszereket,
- képesek egyensúlyozó-, járó-, ugró-, futó-, támasz-, labda-, gyakorlatokat végezni,

6 A fejlődés általános jellemzői óvodáskor végére

- A gyermekek belső érése, valamint a családi és az óvodai nevelés eredményeként az óvodások többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget. Belépnek a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában az óvodásból iskolássá szocializálódik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevétele mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el az itt leírt fejlettség.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.
- Az iskolakezdéshez a következő feltételek megléte szükséges: testi, lelki és szociális érettség, amelyek egyaránt szükségesek az eredményes iskolai munkához:

a) Testi érettség

- A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás.

BÉRLETI OLVASÁS

- Teste arányosan fejlett, teherbíró.
- Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.

b) Lelki érettség

- A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre.
- A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez.
- Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik.
- Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciációnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.
- A lelkileg egészségesen fejlődő gyermeknél: az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, továbbá a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés,
- Megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele,
- A cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.
- Az egészségesen fejlődő gyermek: érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában tudja átadni.
- Életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni magát, minden szófajt használ, különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat azzal, hogy a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek,
- Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat; ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait; ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét;
- Felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit.

c) Szociális érettség

- Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára.
- A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek kedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival.
- Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek; elemi mennyiségi ismeretei vannak.
- Végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét.
- A szociálisan érett gyermek: egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését.
- Feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb - szükség szerint kreatív - elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

d) Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében

- Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek: a különleges bánásmódot igénylő gyermekek, (sajátos nevelési igényű gyermekek, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, kiemelten tehetséges gyermekek), és a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek.
- Óvodánk a többi gyermekkel együtt, azonos csoportban nevelhető, sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését tudja vállalni csoportonként egy gyermekkel: érzékszervi- (gyengénlátó, nagyothalló), beszédfogyatékos, egyéb pszichés fejlődési zavarral (enyhébb tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási, zavarral, társas kapcsolati problémákkal) küzd.

BÁRTFA GYTA

- A sajátos nevelési igényű gyermekeknél is a nevelés általános célkitűzéseinek megvalósítására törekszünk. A nevelés hatására nálunk is fejlődik az alkalmazkodó készség, az akaraterő, az önállóságra törekvés, az érzelmi élet, az együttműködés.
- Fejlődésüket elősegítheti a többi gyermekkel együtt történő integrált nevelésük.

Feladataink - a hátrányok csökkentését szolgáló speciális, fejlesztő tevékenységek

- A sajátos nevelési igény szerinti környezet kialakítása. A szükséges tárgyi feltételek, és segédeszközök megléte akkor biztosítja a nevelési célok megvalósíthatóságát, ha a napirend során a gyermek mindig csak annyi segítséget kap, ami a további önálló cselekvéséhez szükséges.
- Az adott gyermek fejlesztési stratégiájának kialakítását a gyermek fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező, az integrált fejlesztésben tapasztalatokkal rendelkező gyógypedagógus, terapeuta segíti.
- Közreműködése kiterjed a gyermeket fejlesztő óvodapedagógusok felkészítésére, a fogadó óvoda sajátos teendői ellátásának tervezésére, folyamatos tanácsadásra, mely az óvodai nevelőmunkán túl a szülők és az óvoda együttműködésére is kellő hangsúlyt helyez.
- Az integráltan fejlesztett gyermek számára biztosítani kell mindazokat a speciális eszközöket, egészségügyi és pedagógiai habilitációs, rehabilitációs ellátást, melyekre a szakértői és rehabilitációs bizottság javaslatot tesz.
- Fejlődjön a vizuális, akusztikus, taktilis, mozgásos észlelés folyamatai, a motoros képességek, a beszéd- és nyelvi készségek és az értelmi képességek annak függvényében, hogy az egyes fogyatékossági típusok más-más területen kapnak nagyobb hangsúlyt.
- Az elvárások igazodjanak a fejlődés lehetséges és valóságos üteméhez.
- A speciális nevelési szükségletekhez, életkori sajátosságokhoz igazodó segítség adása annak érdekében, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek az átlagos képességű gyermekekhez minél jobban közelítő személyiséggé váljanak.
- Tevékenységorientált és a gyermek spontaneitásából kiinduló fejlesztés megvalósítása, mely az óvodapedagógus kompetenciájának megfelelően differenciálási szintekre és képességfajtákra irányuló fejlesztést jelent, a segítő szakember útmutatása alapján.
- A művészeti eszközöket alkalmazzuk: zenehallgatás + szabad mozgás, (akkor bárkiből bármi lehet,) mozgás + eszközök : kendők szalagok, stb. (a hatás fokozódik), zenehallgatás + rajzolás, festés, (előjöhetnek az érzelmek), kézművesség – spontán ábrázolás, bábjáték, mesélés, dramatizálás, (lélektani azonosság a szerepe, katarzis élménye,).
  Az elfogadás ösztönösen alakul ki a közös élmény hatására.
- Célunk a kiemelkedő képességű, gyermekek képességeinek hatékony kibontakoztatása, ezáltal személyiségük komplex fejlesztése, a motivációjuknak, kíváncsiságuknak, kreativitásuknak ösztönzése, megismerési, alkotási szükségleteiknek kielégítése, gyengébb képességeiknek komplex fejlesztése, - és a családdal fokozott együttműködés.
- Feladatunk az elfogadásuk, beilleszkedésük támogatása, és az esélyegyenlőségük biztosítása.
- Fontosnak tartjuk a differenciált, egyéni fejlesztés megvalósítása a napi tevékenységekben – óvónő által.

Fejlődés jellemzői

- A gyermekek beilleszkednek a közösségbe, lehetőségükhöz képest közösség aktív tagjaivá válnak.
- A gyermekek állapotuktól függően eljutnak környezetük segítségével az önállóság általuk elérhető legmagasabb szintjére.
- Alkalmazkodóbbakká válnak.
- Természetessé válik a másság elfogadása, segítőkész, odaforduló magatartás.
- A sérülés specifikus fejlesztés hatására az egyes funkciók hatékonyan fejlődnek.
- Egészséges személyiség fejlődés, reális énkép, reális önértékelés alakul ki a gyermekekben.
- A differenciált fejlesztés következtében induló hátrányaik csökkennek, tehetségük erősödik.
- Az egyéni érési ütemnek és képességnek megfelelően alkalmassá válnak az iskolakezdésre.
- Erősödnek pozitív személyiségjegyeik.
- Alakul önismeretük, formálódik énképük, fejlődik önbizalmuk, és kudarctűrő képességük.

BAPTISTA OKTATÁS

- A tehetség-ígéretes gyermek adott területen kiemelkedő kimeneti mutatókat ér el, korosztálya átlagánál folyamatosan magasabb teljesítményt nyújt, a gyenge oldalának (kevésbé tehetséges) területei is fejlődésnek indulnak, hiányosságai kompenzálódnak.
- Az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettség elérése, a rehabilitációs foglalkozások és az egyéni differenciált fejlesztés által.
- Egyéni érési ütemének és képességeinek megfelelően alkalmassá válik az iskolai életre.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- A gyermekek beilleszkednek a közösségbe, lehetőségükhöz képest közösség aktív tagjaivá válnak.
- A gyermekek állapotuktól függően eljutnak el környezetük segítségével az önállóság általuk elérhető legmagasabb szintjére.
- Alkalmazkodóbbakká válnak.
- Természetessé válik a másság elfogadása, segítőkész, odaforduló magatartás.
- A sérülés specifikus fejlesztés hatására az egyes funkciók hatékonyan fejlődnek.
- Egészséges személyiség fejlődés, reális énkép, reális önértékelés alakul ki a gyermekekben.
- A differenciált fejlesztés következtében induló hátrányaik csökkennek.
- Az egyéni érési ütemnek és képességnek megfelelően alkalmassá válnak az iskolakezdésre.
- Erősödnek pozitív személyiségjegyeik.
- Alakul önismeretük, formálódik énképük, fejlődjön önbizalmuk, és kudarctűrő képességük.
- A tehetséges gyermek gyenge oldalának/kevésbé tehetséges/ területei is fejlődésnek indulnak, hiányosságai kompenzálódnak, nincsenek kirívó szociális problémáik.

e) A gyermekek fejlődésének nyomonkövetése

- Óvodába lépéskor anamnézis felvétele, a családlátogatáskor beszélgetés a szülőkkel.
- A fejlődési napló részét képezi minden gyermekre vonatkozóan a külön lapon vezetett fontosabb feljegyzések: a családlátogatáson tapasztaltak, a gyermekkel kapcsolatos - a családban és az óvodában történt - események, és azok hatásai.
- A fejlődési dokumentáció tartalmazza a gyermek fejlettségi szintjét, fejlődésének ütemét, a differenciált nevelés irányát. A fejlődési naplóban a fejlődés irányvonala, mint diagram rajzolódik ki. Ennek alapján feladatunk a szülők folyamatos tájékoztatása a gyermek fejlődéséről és javaslattétel a fejlődés elősegítéséhez szükséges fejlesztési feladatokról.
  A személyes konzultációk alkalmával minden szülővel részterületenként megbeszéljük a gyermeke fejlődésével tapasztaltakat, és lehetőséget adunk a kétirányú információ áramlására is.
- Az egyéni fejlesztési tervet a gyermekek fejlődését nyomon követő lap magában foglalja, mivel a fejlettségi állapot rögzítése egyben fejlesztési tervként is értelmezendő. A kritériumokban a fejlődés eredménye, irányvonala egyértelműen látható: emelkedő, ereszkedő, stagnáló, hullámzó eredményt mutathat.

7 Az óvodai élet megszervezésének elvei

7.1 Személyi feltételek

- a két csoportban maximum	60 gyermek - 20% emeléssel
- óvodapedagógus	4 - 5 fő
- dajka	2 fő + 1 fő lehetőség szerint
- óvodatitkár	1 fő - dajkai munkákkal
- könyvelő	1 fő
- fejlesztő pedagógus	1 fő lehetőség szerint

- Az óvodában a nevelőmunka kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek személyisége, hite, hitelessége, példamutatása meghatározó a gyermekek számára. Jelenléte a nevelés egész időtarta-

BAPTISTA OKTATÁS

mában fontos feltétele az óvodai nevelésnek. Az óvodapedagógus elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát jelent a gyermekeknek.

- Az óvodapedagógusi tevékenységnek és az óvodai nevelő munkát segítő alkalmazottak összehangolt munkájának, lelki egységének hozzá kell járulnia az óvodai nevelés eredményességéhez.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermek fejlesztése speciálisan képzett szakember közreműködését igényli.
- A migráns gyermekeket is nevelő óvodában, a dolgozóknak feladatuk lehetőséget teremteni ahhoz, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét.

7.2 Tárgyi feltételek

- Az óvoda rendelkezik a pedagógiai program megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel,
- az országos eszköznormában előírt eszközökkel, jól felszerelt melegítő konyhával.
- Az óvoda épületét, udvarát, kertjét, berendezését oly módon alakítjuk ki, hogy az szolgálja a gyermekek biztonságát, kényelmét, megfeleljen változó testméretének, biztosítsa egészségük megőrzését, fejlődését, lehetővé teszi a mozgás- és játékigényük kielégítését.
- Az óvoda megfelelő munkakörnyezetet biztosít az óvodai munkatársaknak, lehetőséget teremt a szülők fogadására.
- Az imaház épületében van a 130 m2-es, mozgásfejlesztő eszközökkel rendkívül jól felszerelt tornaterem, nevelői szoba, öltöző, mosdó, zuhanyzó, iroda, fejlesztő szoba, egészségügyi elkülönítő.
- Hatalmas, 2300+1200 m2-es védett, füvesített udvarunkon vannak: fából készült játékok, hajós mászóka homokozó mászófallal, kötél és rámpa felmászó oldallal és csúszdával, rugóshinta, fészek és gumihinták, focipálya kapukkal, asztalok, székek, sátrak, kosárlabda palánk, nagy köralakú biciklipálya, hozzá futóbiciklik, kis kerékpárok, kismotorok, tandemkerékpárok, mozgásfejlesztő eszközök, és mindezeknek tároló helyiség.
- A csoportszobáinkban, lehetőség van az elkülönülésre a különféle sarkokban sokféle tevékenységre, játékra (galéria, variálható játszósarkok, kuckók). Szabad mozgásra lehetőséget biztosítunk: csúszdák, csepp-hinta, játszósátrak, ugróiskola, labdák, billenőlapok, stb..
- Rendelkezésre áll szertár is az eszközök, anyagok tárolására.
- A Szabadidőpark és az Arborétum tíz perces sétával megközelíthető.
- A gyermek-bibliaköri foglalkozásokat segítik a diafilmek, flanel képek, gyermekbibliák, bibliai témájú könyvek, játékok: kirakók, memória és társasjátékok.

7.3 Az óvodai élet megszervezése

- Az óvoda kiegyensúlyozott működési rendjének biztosításához egyrészt a működést szabályozó jogi (törvények, kormány/miniszteri rendeletekre, fenntartói szabályozókra stb.) másrészt a tartalmi munkához keretet adó pedagógiai dokumentumokra van szükség.
- Az óvodai nevelés csak a jóváhagyott pedagógiai program és munkaterv alapján valósulhat meg.
- A tanulási tartalmak először augusztusban előzetesen éves tervezésben, majd aktuálisan egy hetes ciklusos tervezésben készülnek, - saját készítésű ütemterves táblázatban.
  A tervezésben fontos, hogy a gyerekek fejlődési ütemához, igényeihez, spontán helyzetekhez igazodhasson, a feladatok egymásra épüljenek, ne a terv megmásíthatatlansága, hanem az élethelyzet, a gyerekek, az aktuális feladat irányítsa a folyamatot.
- A csoportok nevelési terveit és azok értékelését a csoportos óvónők készítik el évente két időtartamra bontva. Ez azért fontos, hogy az óvónő folyamatként lássa, kezelje a nevelési tevékenység, a szokások kialakulásának, a tapasztalatszerzés, megismerés útját.
- A gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket, melyek a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető differenciált tevékenységek, valamint a gyermekek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5-30 perces) csoportos foglalkozások tervezésével, szervezésével valósulnak meg.

BÉTISZKTA

- A napirendünk a lehetőségekhez képest rugalmas, spontán is, mert igazodik a különböző tevékenységekhez, időjáráshoz, és a gyermekek egyéni szükségleteihez, valamint tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre.
- A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermeknek.
- A napi- és hetirendet a gyermekcsoport óvodapedagógusai alakítják ki.
- Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését különböző kötelező dokumentumok szolgálják.

- Az óvoda által használt kötelező nyomtatványok - mindig a hatályos jogszabályok alapján: felvételi előjegyzési napló, felvételi és mulasztási napló, óvodai csoportnapló, óvodai törzskönyv, gyermek fejlődését nyomon követő dokumentáció.

- **Hetirend**:
  - rugalmasság, a folyamatosság, és a spontán helyzetekhez való alkalmazkodás jellemzi,
  - a hétfői bibliai történethez kapcsoljuk (amennyire lehet) a többi foglalkozási terület anyagát,
  - tartalma: hétfőnként bibliai foglalkozás, kedden, csütörtökön és pénteken művészeti tevékenységek, minden nap mozgás, szerdán külső világ tevékeny megismerése

- **Napirend**:
  - rugalmasan változtatható, alkalmazkodik a gyermekek életkorához, tevékenységeihez, a spontán helyzetekhez, évszakokhoz, időjáráshoz
    - 7 – 8 ügyelet: gyermekek érkezése, szabadon választott tevékenységek: játék, művészeti tevékenységek,
    - 8 – 10 2 csoportban folyamatos tízóraizás 9 óráig, szabadon választott tevékenységek: játék, művészeti tevékenységek, kezdeményezések, rendrakás,
    - 10 – 10^{30} beszélgetés, áhítat, mindennapi mozgás
    - 10^{30} – 12 levegőzés: udvaron játék, séta, kirándulás, egyéb szabadidős tevékenységek, (jobb idő esetén több időt töltünk a szabadban)
    - 12 – 13 ebédelés,
    - 13 – 15^{15} történet vagy mese, pihenés, alvás
    - 15^{15} – 16 felkelés, ágyazás, közös uzsonna,
    - 16 – 17 ügyelet, szabadon választott tevékenység, (ha lehet, udvari játék), gyermekek távozása.

7.4 Az óvoda kapcsolatai

- Az óvodai nevelés a családi nevelésre épül, ezért a családokkal való kapcsolattartás az óvodavezető és minden dolgozó kiemelt feladata. Kiemelt jelentőségűek a családlátogatások, szülői körök, családi napok, kirándulások, táborok.
- Az együttműködés formái változatosak, a személyes kapcsolattól, családlátogatástól, szülői értekezlettől, fogadóórától a különböző rendezvényekig, szülői körökig magukban foglalják azokat a lehetőségeket, amelyeket az óvoda, illetve a család teremt meg.
- Az óvoda figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során érvényesíti az intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.
- Az óvoda kapcsolatot tart azokkal az intézményekkel, amelyek az óvodába lépés előtt (bölcsődék és egyéb szociális intézmények), az óvodai élet során (pedagógiai szakszolgálat intézményei, gyermekjóléti szolgálatok, gyermekotthonok, egészségügyi, illetve közművelődési intézmények), és az óvodai élet után (iskolák) meghatározó szerepet töltenek be a gyermek életében.
- A kapcsolattartás formái, módszerei alkalmazkodnak a feladatokhoz és a szükséglethez. A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában az óvoda nyitott és kezdeményező.
- Az óvodavezető feladata a kapcsolattartás, koordináló tevékenység telefon, email vagy postai levél formájában: a Fenntartóval, Működtetővel, szociális bizottsággal, Baptista szeretetszolgálat-

BAPTISTA OKTATÁS

tal, MÁK-kal, a pedagógiai szakmai szolgálatokkal, a gyermekjóléti szolgálattal, a pedagógiai szakszolgálatokkal, a Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatával, a Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatallal, közművelődési intézményekkel, gyógypedagógussal, logopédussal, más baptista és helyi óvodákkal, iskolákkal, valamint az óvoda-egészségügyi ellátást, illetve a tartós gyógykezelés alatt álló gyermek egészségügyi ellátását biztosító egészségügyi szolgáltatóval.

- A kapcsolattartás tartalma és formái: esetmegbeszélés, szakmai tapasztalatcsere, segítségnyújtás, támogatás, gyermek beilleszkedésének folyamatos követése, segítése, szűrővizsgálatnál segítségnyújtás, írásbeli tájékoztatás, szakvélemény készítése,
- Az intézményvezető rendszeres kapcsolatot tart a gyermekek élelmezését ellátó vállalattal is.
- Az intézmény közreműködik a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzésében, megszüntetésében, valamint együttműködik a szociális és gyermekjóléti, illetve a gyermekvédelmi feladatokat ellátó más intézményekkel, hatóságokkal.

A gyermekvédelmi feladatokat a vezetőhelyettes látja el.

a) <u>Kapcsolat a családdal</u>

- Óvodánkba azokat a családokat várjuk, akik igénylik a keresztyén értékrendek alapján történő nevelést, és vállalják, hogy a családban is támogatják munkánkat.
- Az óvodai nevelésünk a családi nevelésre épül, ezért eredménye nagymértékben függ attól, hogy sikerül-e kiépíteni, és fenntartani az együttműködést a szülőkkel.
- Nem tudjuk átvállalni a családi hitre nevelés feladatainak megoldását, de bennünk, óvónőkben támaszt, segítő társat találhatnak a szülők gyermekük neveléséhez.
- A nem hívő szülők esetében törekszünk arra, hogy a gyermekek óvodai keresztyén nevelésén keresztül őket is megnyerjük, és rávezessük a hit örömére, békéjére, éppen a gyermekük jövője érdekében. Ezért magatartásunkat nyitottság, empátia, türelem, őszinte érdeklődés, elfogadás és teljes diszkréció kell, hogy jellemezze.
- A keresztyén szellemű óvodánkban a gyermekek hitre juttatásának elsődleges célja a családi keresztyén nevelés támogatása, vagy ennek híján elindításuk a keresztyén életre. Olyan szeretetteljes, imádságos légkört szeretnénk teremteni, ahol rajtunk keresztül Isten szeretetét érzik és tapasztalják meg a gyermekek és a szüleik is.
- A családokkal, szülőkkel olyan programokat szervezünk, amelyekre szívesen eljönnek a szülők, testvérek, nagyszülők, rokonok. A közös élmény, a közös hit, az óvodapedagógusokkal és dolgozókkal együtt töltött idő, a közös gondok, problémák közelebb hozzák egymáshoz érzelmileg is a feleket. Így alakulhat ki lassan az elfogadás, a szeretet, a megértés, a megbocsátás, az együttérzés mindkét oldalon. Ezek elősegítik a személyiségfejlődést, a közös programok pedig biztosítják a testi-lelki pihenést, a feltöltődést, az érzelmi élet fejlődését, a társas kapcsolatok erősítését, továbbá oldják a napi tevékenységek által okozott feszültségeket.
  Fejlesztik az interperszonális kapcsolatokat a különböző nemű, adottságú, eltérő képességű gyermekek között az értékes kötődéseket, és jelentősen hozzájárulnak a társadalmi beilleszkedési zavarok csökkentéséhez, a szocializációs folyamatok tudatosabb, eredményesebb vezérléséhez.
- Szükséges azonban az is, hogy az együttműködés ne csak időszakos legyen, hanem előre megtervezett, rendszeres, szervesen felépített, és induljon ki kisebb tervekből. Ezáltal megvalósulhat a tevékeny együttműködésünk, mely közös teherviselésre, feladatvállalásra épül.
- A gyerekek szeretetét őszintén érző szülő, aki kölcsönös bizalmat, igazi megértést és segítőkészséget élvez, valódi partner lesz az együttműködésben.
- A kapcsolattartás élményszerű, tartalmas, maguk választhatnak az együttműködés számukra leghatékonyabb és legkedvesebb formái közül. A szülői házzal kialakítandó kapcsolatokat csakis önkéntes alapon akarjuk megvalósítani.
- A kapcsolattartás sokfélesége segít a nyílt légkör megteremtésében. Ez egyrészt megnyugtatja a szülőket, hiszen látják, hogy jó kezekben vannak a gyermekeik, másrészt reálisabb képet kapnak a gyermekükről. Mi is láthatjuk, hogyan viselkednek a gyermekek szüleik jelenlétében, milyen viszonyban vannak egymással.

BAPTISTA OKTATÁS

- A családokkal való kapcsolattartás konkrét formái

- Nyitott óvodai napok: január-februárban, a beiratkozás előtt adunk erre lehetőséget. Minden érdeklődő szülő bejöhet óvodánkba, tájékozódhat, kérdéseket tehet fel, ismerkedhetünk egymással.
- Beiratkozás: a szükséges okmányok bemutatása, az adatok felvétele ekkor történik.
- Bekukucskáló napok: leendő új óvodásainkat meghívjuk szüleikkel együtt augusztusban az ügyeleti hetekben egy közös játszásra. Itt alkalmuk nyílik kötetlen formában megismerni az óvodánkat, szabályainkat, az óvoda dolgozóit.
- Családlátogatás: A beszoktatás eredményességét segíti, ha az új gyermekeket először otthonukban meglátogatjuk, és ajándékba nyaklánc-jelüket és buborékfújót viszünk nekik. A gyermekek megismerésén túl lehetőségünk van a családi hátteret (testvéreket, szülőket, nagyszülőket), és a gyermekek otthoni helyzetét is tanulmányozni, és a szülőkkel is megismertetni az óvodai nevelésünk céljait, feladatait.
  Későbbiekben szükség esetén a problémás helyzetek feltárását elősegítő látogatásokat teszünk.
- Beszoktatás: szülők nélkül fokozatosan és rugalmasan, a szülők igényéhez és körülményeihez alkalmazkodva, a mi tapasztalataink, és a gyermekről szerzett benyomásaink alapján döntünk. Részben osztott csoportunkban annyival könnyebb a helyzetünk, hogy az újonnan érkezők már érzékelik a közvetlen, családias légkört.
- Nyílt hét: a szülők bepillantást nyerhetnek az óvoda mindennapi életébe. Képet kaphatnak arról, hogy gyermekük hogyan illeszkedik be a közösségbe, hogyan alkalmazkodik társaihoz, hogyan alakul az óvoda napirendje.
- Kirándulások: időszakonként egy-egy szombati napon természetjárást szervezünk, ahol a családok közt egyre több és mélyebb barátságok születhetnek, jobban megismerhetik egymást.
- Ünnepre készülődések: karácsony és húsvét előtti napokban a szülők gyermekeikkel együtt tölthetnek el egy fél napot, az óvónők által szervezett alkalmakon: bábjelenetek, közös éneklések, bibliai témájú történetek, kézműves foglalkozások, közös étkezések teszik élménnyé ezeket a napokat. Ezek a napok mindig az aktuális eseményekhez, ünnepekhez kapcsolódnak (pl. adventi koszorú-, karácsonyi mézeskalács készítése, húsvéti dekoráció, tojásfestés, stb.)
- Bárányka-buli: az óvoda születésnapját ünnepeljük, a működési engedély kiadását február 12-hez közel levő péntek du.. Ez egyben a jelmezbál is: a gyerekek azon a héten behozhatnak jelmezeket, melyeket megoszthatnak egymással.
  Együtt készítjük elő a pénteki kis meglepetés műsort, - és hozzá a jelmezeket is. A kivetített közös fénykép-nézegetéssel felidézzük az eltelt egy év legfontosabb eseményeit. A közös játék, a bárányka torta felvágása, és a szeretetvendégség után a gyerekek lufi-partival, a felnőttek beszélgetéssel ünnepelhetnek, építhetik kapcsolataikat egymással.
  Így a bárányka-bulis hét a szülőkkel közös ünnepléssel, tréfás játékokkal, vendégséggel zárul pénteken.
- Bari-kártya küldése: ha egy gyermek hosszabban lebetegszik, vagy távol van, egy báránykás képet küldünk neki – bibliai idézettel – melyet minden gyermek „aláír".
- Óvodai tanévzáró-parti: a gyermekek az év során tanultakból meglepetés műsorral készülnek családjaiknak, külön programmal búcsúznak azok, akik iskolába mennek. Utána közös sütemények, ugrálóvárazás, szabad játék ad lehetőséget a kapcsolatok ápolására.
- Szülői értekezlet: júniusban az újonnan felvett gyermekek szüleinek, augusztus 28. körül pedig mindenkinek tartjuk, ahol megbeszéljük céljainkat, feladatainkat, programjainkat, az új tudnivalókat stb. A távolmaradtakat is tájékoztatjuk.
- Fogadóóra: igény szerint, előzetesen megbeszélt időpontban segítjük a szülők problémáinak megoldását, tájékoztatást adunk saját gyermekük fejlődéséről.
- Szülői kör: a lelkipásztorunk és meghívott előadók vezetésével minden hónap első szerdáján 5-6.30-ig tartjuk a szülőknek testi és lelki egészség, házasság és gyermeknevelléssel kapcsolatosan. Lehetőség van konkrét kérdések feltevésére, problémák megbeszélésére, tapasztalatcserére.
- Napi kapcsolat: naponta, rövid, tájékoztató jellegű információcsere a szülőkkel.
- A délelőttös óvónő az ebéd után haza menő szülőkhöz kimegy az öltözőbe, hogy az aktuális kérdéseket megbeszélhessék.

BÍRÁLATI PÉLDÁNY

- Társadalmi munka: az óvodáért végzett közös munka jó alkalom a kötetlen beszélgetésre, egymás megismerésére. Aktualitáshoz kötötten: udvarrendezés, javító-, szépítő-, karbantartó munkák végzése. A nagyszülők is besegíthetnek a növények ápolásába, az óvodai eszközök gyarapításába: varrás, famunkák, festések stb.
- Hirdető tábla: jó szolgálatot tesz az információ átadásában, ahol az óvoda és a gyülekezet életével kapcsolatos tudnivalókat, információkat olvashatják a szülők.
- Internetes honlap: az óvoda életével kapcsolatosan minden információ megtalálható rajta.
- Levelező lista: az óvodás gyermekek szüleinek mindig elküldjük email-ben az aktuális, fontos új információkat, eseményeket, emlékeztetőket.

b) Kapcsolat a gyülekezettel

- Örülnénk, ha a gyermekekkel együtt a családok is bekapcsolódnának a gyülekezet életébe.
- A gyermekek tapasztalatot szereznek arról, hogy a felnőttek éppen olyan bizalommal, szeretettel és alázattal fordulnak Istenhez, mint ahogy az óvodai közösségben átélték.
- Örömmel hallja a gyülekezetben is az óvodában megismert bibliai történeteket, aranymondásokat, énekeket, - ezek megerősítést jelentenek, igazi kincsé válnak számára.
- Gyülekezeti ünnepeinken, szeretetvendégségeinken való részvételük lehetőséget ad keresztyén hitünk megismerésére, hitük elmélyítésére, a gyülekezettel való szorosabb kapcsolat kialakítására. Az aktívan is segíteni kívánó szülőket bevonjuk a rendezvények, tevékenységek szervezésébe, lebonyolításába.
- Gyülekezetünk lelkésze szupervíziót ad az óvoda dolgozóinak.
- *„...kölcsönösen gondoskodjanak egymásról a tagok... Ti pedig Krisztus teste vagytok, és egyenként annak tagjai." (I.Kor. 12.25,27.)*

- A gyülekezettel való kapcsolattartás konkrét formái
  - Vasárnapi istentisztelet és bibliakör: a vasárnap 9 órakor kezdődő istentiszteletekre mindenkit szeretettel hívunk. A gyermekistentiszteleteken, és a délelőttönként korosztályok szerint működő bibliaköri csoportokban lehetőség van az óvodásainknak is részt venni.
  - Gyülekezeti programok: a gyülekezetben már működő rendszeres programokba bárki bekapcsolódhat a családokból: baba-mamakör, házicsoportok, férfikör, sportkör focival és ping-pong-gal, női kondicionáló torna, nyugdíjas kör, ruha akció, tiniknek ifjúsági programok, kirándulások, nyári családi és gyermektáborok.
  - Ünnepi műsorok: évnyitón, karácsonykor és anyák napján a gyermekek versekkel, énekekkel örvendeztetik meg családtagjaikat a gyülekezetben, az istentisztelet keretein belül.
  - Barátkozók alkalma: a lelkipásztor vezetésével tartott Isten keresők alkalma nyitott minden érdeklődő szülő előtt is.
  - Lelkigondozás: a szülők közül bárki kérheti a lelkipásztorral történő segítő beszélgetés lehetőségét, ha erre igényt tart.

c) Kapcsolat más óvodákkal

- Rendszeres kapcsolattartás, egymás munkáinak megismerése, folyamatos segítése Kecskeméten: egyházi fenntartásúak - Noé Bárkája Óvoda, Szent Imre Óvoda, Pálmácska Óvoda, és a városi önkormányzati óvodákkal, más baptista fenntartású óvodákkal, pl. pécsi, ócsai, miskolci, kaposvári, nagytétényi óvodákkal.
- A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda a külhoni magyar óvodákkal kapcsolatépítésre törekszik, és - lehetőségei szerint - szakmai kapcsolatot tart fenn, pl. nagyváradi, aradi baptista gyülekezet óvodáival.

d) Iskolákkal

- Kapcsolattartás formái: iskolakezdés segítése a kölcsönös látogatások, nyílt napokra való betekintés, tanítónők tájékoztatója a nagycsoportosok szüleinek, első osztályosaink meglátogatása által, + közös továbbképzéseken való részvétel, iskolalátogatás a jövendő elsősökkel.

BAPTISTA OKTATÁS

e) **Közművelődési intézményekkel**
- A gazdag kínálatból igényes válogatással különféle művészeti területekkel találkozhatnak a gyermekek. Pl. képzőművészet, bábjáték, koncertek stb.
- Konkrét intézmények: Hírös Agóra Kulturális és Ifjúsági Központ, (színházi előadások, kiállítások); Ifjúsági Otthon, (báb előadás, mozi, kiállítás, kézműves foglalkozások); Ciróka Bábszínház, Szórakaténusz Játszóház Játékmúzeum; Katona József Megyei Könyvtár; Planetárium (óvodásoknak szervezett foglalkozások).

f) **Baptista Pedagógiai Intézettel**
- Óvodánknak pedagógiai szakmai támogatást nyújt a működéshez, támogatja és felügyeli a pedagógiai és kulturális hagyományaink feltárását, gondozását, értékrendünk és szellemiségünk alakulását.
- A pedagógiai szakmai szolgáltatás kiterjed szaktanácsadásra, pedagógiai értékelésre, tanügyigazgatásra, képzésekre, tanácsadásra, kapcsolatrendszer fejlesztésére.

g) **Pedagógiai szakszolgálatokkal**
- Az aktuális felmérések, iskolaérettségi, logopédiai szűrések kérése: Szakértői Bizottságtól, Logopédiai Szakszolgálattól. Közös továbbképzéseken való részvétel.

8 Teljes körű egészségfejlesztési program

- A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki-szellemi jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.
- Óvodánk a teljes körű egészségfejlesztési program kidolgozása, megvalósítása és felülvizsgálata során szorosan együttműködik a területileg illetékes óvoda-egészségügyi szolgálattal (védőnővel és óvodaorvossal).

Az együttműködés keretei és feladatai:
- Szűrővizsgálatok: A védőnő rendszeresen végzi a gyermekek fizikai fejlődésének (súly, magasság), látásának, hallásának és mozgásszervi állapotának követését.
- Tisztasági és higiénés ellenőrzések: Negyedévente (illetve szükség szerint) fertőzések megelőzése céljából végzett felmérések.
- Szakmai tanácsadás: A védőnő módszertani segítséget nyújt a nevelőtestületnek az egészségnapok programjaihoz, a higiénés szokások rögzítéséhez és a szülők tájékoztatásához.
- Elsősegélynyújtás és baleset-megelőzés: Közös felkészítő alkalmak szervezése a gyermekek és az óvoda dolgozói részére.

A program céljai, intézkedései és értékelési szempontjai

8.1. Egészséges táplálkozás és folyadékfogyasztás
- **Cél**: Az Isten által kapott test értékelése. Egészséges ételek, folyadékfogyasztás, kulturált étkezési szokások kialakítása, a napi többszöri zöldség- és gyümölcsfogyasztás szokássá alakítása.
- **Intézkedések, feladatok**:
  - Napi gyümölcs- és zöldségnapok szervezése a csoportokban.
  - „Hálaadás a mindennapi kenyérért" asztali áldások és étkezési rituálék hagyományával.
  - Őszi betakarítási hálaadás, rácsodálkozva a teremtett világ gazdagságára.
- **Felelős**: Óvodapedagógusok, dajkák.
- **Határidő**: Folyamatos (minden nevelési évben).
- **Ellenőrzés és értékelés szempontjai**: A gyermekek önálló vízfogyasztási igényének növekedése, a kínált zöldségek/gyümölcsök elfogadási aránya az étkezések során.

BÁRTFAI ÓVODA

8.2. Mindennapos testnevelés és mozgás

- **Cél**: A gyermekek mozgásigényének kielégítése a mindennapokban. A mozgás örömének felfedezése, az egészséges növekedés biztosítása a teremtésvédelem (természetközeliség) jegyében.
- **Intézkedések, feladatok**:
  - Mindennapos udvari játék, szabad mozgás, lábtorna és egyensúlyfejlesztő gyakorlatok biztosítása.
  - Bibliai mozgásos játékok integrálása: „Dávid és Góliát" (célbadobás, egyensúlyozás), „Noé bárkája" (állatmozgások utánzása, nyújtás), „Átkelés a Vörös-tengeren" (akadálypálya).
  - Természet-kereső séták: Irányított mozgás a szabadban, miközben rácsodálkozunk Isten alkotásaira (fák, madarak, termések, virágok,).
- **Felelős**: Óvodapedagógusok.
- **Határidő**: Naponta, folyamatos.
- **Ellenőrzés és értékelés szempontjai**: A gyermekek motorikus készségeinek egyéni fejlődése, a mozgásos tevékenységekben való aktív, örömteli részvétel.

8.3. Testi és lelki egészség fejlesztése

- **Cél**: A feltétel nélküli szeretet megélése, érzelmi biztonság, pozitív megerősítés, személyiségfejlesztés, a keresztyén értékrend szerinti békesség, megbocsátás és stresszkezelés kialakítása.
- **Intézkedések, feladatok**:
  - Mindennapi áhítatok, közös éneklések (zeneovi elemekkel), amelyek feszültségoldó, szorongáscsökkentő hatásúak.
  - „Bárányka békítő sarok" kialakítása: Egy csendes kuckó a csoportszobában, ahol a gyermekek pedagógusi segédlettel békülhetnek ki.
  - Egyéni lelkivilág nyomon követése, pozitív megerősítés, a másság elfogadása.
- **Felelős**: Óvodapedagógusok, igazgató, meghívott lelkész, mentálhigiénés szakember.
- **Határidő**: Folyamatos.
- **Ellenőrzés és értékelés szempontjai**: A csoportok belső morálja, a gyermeki szorongások oldódása, a konfliktusok békés, szeretetre épülő megoldásának gyakorisága.

8.4. Személyi higiéné

- **Cél**: A tisztaság iránti belső igény kialakítása, mint a lélek és a test harmóniájának egyik alapköve.
- **Intézkedések, feladatok**:
  - Önkiszolgáló tevékenységek önálló, helyes gyakorlása: étkezéseknél, kézmosásnál, zsebkendőhasználat rutinszerű rögzítése.
  - Tisztasági szokások játékos megerősítése.
- **Felelős**: Óvodapedagógusok, dajkák, védőnő.
- **Határidő**: Folyamatos.
- **Ellenőrzés és értékelés szempontjai**: A higiénés szokások önálló, külső figyelmeztetés nélküli, rutinszerű végrehajtása a gyermekek által.

8.5. Dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás megelőzése

- **Cél**: Az egészséges életmód mintáinak átadása, korai rögzítése, szemléletformálás, a szülők bevonása a függőségektől mentes, tiszta családi minta megőrzésébe.
- **Intézkedések, feladatok**:

BAPTISTA OKTATÁS

- „Királyi gyermekek vagyunk" program: Annak tudatosítása a gyermekekben, hogy ők egyediek és értékesek. Aki értékesnek tartja magát, az tudatosan vigyáz az egészségére és képes lesz nemet mondani a rossz mintákra.
- Családi egészségnapok szervezése a szülők bevonásával, a káros szenvedélyek megelőzése érdekében.

• **Felelős**: Óvodapedagógusok, igazgató, dajkák.
• **Határidő**: Szülői értekezleteken, családi programokon, óvodai tevékenységekben
• **Ellenőrzés és értékelés szempontjai**: A szülői közösség jelenléte, együttműködési hajlandósága és pozitív visszajelzései a rendezvényeken.

8.6. Baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás

• **Cél**: Biztonságos környezet, balesetek megelőzése, veszélyhelyzetek felismerése.
A gyermekek fizikai biztonságának megóvása, egymás testi épségére való vigyázás (felelősségérzet a másikért mint Isten teremtményéért).
• **Intézkedések, feladatok**:

- Belső és udvari csoportszabályok közös felállítása, az eszközök biztonságos használatának rögzítése.
- „Az irgalmas samaritánus" projekt: A történet feldolgozása után játékos elsősegélynyújtás gyakorlása (egymás „bekötözése", vigasztalás, segítség hívása).
- „Vigyázó angyalok" játék: Egymás figyelése játék közben, a kisebbek vagy sérülékenyebb társak kiemelt védelme.

• **Felelős**: Óvodapedagógusok, dajkák, védőnő.
• **Határidő**: Minden nevelési év elején (szeptember), valamint folyamatosan aktualizálva.
• **Ellenőrzés és értékelés szempontjai**: Az óvodai balesetek számának minimális szinten tartása, a gyermekek veszélyfelismerő és segítő képességének szintje.

9 Gyermekvédelem, szociális hátrányok enyhítése

a) A gyermekvédelmi munka célja:
- A családdal együttműködve kiküszöbölni a veszélyeztetett gyermekekre ható ártalmakat, megvédeni őket a testi, lelki, erkölcsi károsodásoktól, illetve ellensúlyozni a hátrányos helyzetből adódó fejlődésbeli különbségeket.

b) A gyermekvédelmi munka feladatai:
- Az óvodánkba érkező gyermekek szociális és anyagi helyzetének felmérése alapján a veszélyeztetettség megelőzése, segítségnyújtás a feladatunk.
Így a gyermekvédelem minden óvodapedagógus feladata a saját csoportjában.
- A nevelési év elején tájékoztatjuk a szülőket a gyermekvédelmi munkáról.
- A segítőkkel való kapcsolatunk eredményeképpen gyermekeink fejlesztése, fejlődése eredményesebb lehet, ha a felmerülő nevelési, pedagógiai és családi problémákban, nehézségekben a megfelelő szakemberek véleményét, segítségét és tanácsát kikérjük.
- Fontos a jó kapcsolat a szakmai együttműködés szervezeteivel, segítő intézményekkel: Pedagógiai szakszolgálatok, Logopédia, Gyermekjóléti Szolgálat, Családsegítő Központ, Gyámhivatal, Önkormányzat, Baptista Szeretetszolgálat, Gyülekezetünk Szociális Bizottsága, Lelkipásztorunk lelkigondozói szolgálata, keresztyén fejlesztő pedagógus, és gyógypedagógus, keresztyén gyermekorvos, védőnő.
- Az együttműködést az óvodavezető koordinálja.

c) A gyermek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések:
- támogató, befogadó környezet létrehozása,
- egyenlő hozzáférést biztosító nevelés megteremtése

BAPTISTA OKTATÁS

- kompetenciafejlesztés
- differenciálás, egyénre szabott segítségadás
- esélyegyenlőséget szolgáló támogatások
- pedagógiai munka kiemelt területei: kommunikációs, - érzelmi-, szocializáció, egészséges életmódra nevelés.

10 Befejezés

Isten képviselői vagyunk, Tőle kaptuk küldetésünket, hogy bemutassuk az Ő életét és jellemét a gyermekeknek, és hogy Őt állítsuk példaként.
A gyermeknevelést nem pusztán kötelességnek, hanem szent hivatásnak, szolgálatnak tekintjük.
Jézus szereti a gyermekeket, és ezt elsősorban a szülők és mi, óvónők közvetíthetjük feléjük.
Mindenképpen arra kell törekednünk, hogy hiteles képet nyújtsunk Istenről, – nemcsak igeversek gyakorlásán, és a helyes ismeretek továbbadásán keresztül, hanem - a meleg, szerető és biztonságot nyújtó óvodai élet által is.
Elsősorban azzal nevelünk, hogy milyenek vagyunk, másodsorban azzal, hogy mit teszünk, és csak harmad sorban azzal, hogy mit mondunk.
Elkerülhetetlenül fontos, hogy mi felnőttek, személyes tanúságot tegyünk azokról az értékekről, amiket a gyermekek elé állítunk. Az könnyítheti a gyermekek számára az értékek elsajátítását, ha szavaink és a viselkedésünk közötti összhangot felismerve, hiteles személyiségként tudnak ránk tekinteni. Így nem a tanítás tökéletessége a döntő, hanem a mi hitelességünk. Ha mi magunk is keresünk, akkor vagyunk gyermekeink előtt is hitelesek. Nem csupán a célt mutatjuk meg nekik, hanem az utat is, és ezt jobban megtehetjük, ha csak néhány lépéssel járunk előttük.
A látszólag hiba nélküli, minden kétségen túljutott felnőtt nem sok segítséget tud nyújtani a gyermekeknek, de annál többet az, aki saját példáján mutatja meg, hogyan lehet a hibákat, a problémákat, és a kétségeket újra meg újra legyőzni, hogyan lehet az ellenünk elkövetett bántásokat megbocsátani.
Így nekünk nevelőknek, nem kell minden vonatkozásban hibátlanoknak és tökéleteseknek lennünk. Nyugodtan láthatják, hogy nekünk is megvannak a magunk gyengéi. Be kell vallanunk, ha hibát követtünk el, és adott esetben bocsánatot kell kérnünk. Mint a gyermekek példaképének, segítenünk kell nekik abban, hogy az elkövetett vétket vállalják és ismerjék be.
„Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz ő: megbocsátja bűneinket, és megtisztít minket minden gonoszságtól." (I.Ján. 1.9.)
Nagyon fontosnak tartjuk, hogy az óvónők, dajkák között teljes egység, összhang legyen minden területen. Ezért szükségesek a rendszeres heti közös alkalmak, ahol megbeszélhetjük terveinket, problémáinkat, és együtt imádkozhatunk.
„Ahol ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben: ott vagyok közöttük." (Mát. 18.20.)
Munkánk gyermekeink életében csak magvetés. Apró lelki magokat ültetünk el életük termékeny talajába azzal a céllal, hogy egy napon gazdag lelki termést arathassanak majd le.
Magvetésünk végső eredménye az, ha elfogadja Krisztust, mint személyes Megváltóját, Pásztorát, és mint bárány, engedelmesen követi Őt egész életében, és együtt lesz Vele a Mennyországban.
Ezért imádkozunk, és kérjük Isten segítségét, áldását szolgálatunkra.

BAPTISTA OKTATÁS

BAPTISTA OKTATÁS

11 Legitimációs záradék.

1. Készítette, jóváhagyta: ..... Dátum: 2026. 08. 31.
(Igazgató)
Antalné Sztasák Márta

2. Elfogadta: ..... Dátum: 2026.09.01
(Óvodapedagógus)
..... Dátum: 2026.09.01
(Óvodapedagógus)
..... Dátum: 2026.09.01
(Óvodapedagógus)
..... Dátum:
(Óvodapedagógus)

3. Egyetértett: ..... Dátum:
(Fenntartó)
Kiss Péter
P.h.

Baptista Diakóniai Központ

Érvényességi nyilatkozat:

A program 2026. szeptember 1-től határozatlan ideig érvényes.
Módosítás indokai lehetnek:
- ha a törvény módosításra kerül,
- ha szervezeti átalakításra kerül sor,
- ha a nevelőtestület javasolja a módosítást.

A Pedagógiai Program nyilvánosságra hozatala:

A betekintés biztosításának módjai:
- Az óvoda és a fenntartó internetes honlapján bármikor megtekinthető és olvasható.
- Az első szülői értekezleten ismertetésre kerül.
- Az óvodavezető irodában megtalálható és elkérhető.
- A KIR felületen is látható.

BAPTISTA OKTATÁS